www.svoboda-news.com

РІК ЗАЛОЖЕНЯ 1893.
"СВОБОДА"
"LIBERTY"
виходить три рази на тиждень
вівторок, четвер і суботу,
видає
„УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ"
83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
Всі листи, мані-ордери і чеки треба виписувати на адресу „SVOBODA".

СВОБОДА

ESTABLISHED 1893.
"SVOBODA"
("LIBERTY")
the Ukrainian Newspaper
published three times a week
Tuesday, Thursday and Saturday,
by Ukrainian National Association
at 83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
The best advertising medium.
Rates furnished on application.

Урядовий орган Українського Народного Союза -- "SVOBODA" -- Official organ of Ukrainian National Association.

РІК XXV. ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ., субота 22-го вересня 1917. Ч. 112. VOL. XXV. JERSEY CITY, N. J., Saturday, September 22, 1917. No. 112.

ПРОГРАМА

XIV. ГОЛОВНОЇ КОНВЕНЦІЇ УКРАЇНЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА

КОТРА МАЄ ВІДБУТИ СЯ

почавши від дня 22. жовтня 1917

В HARRISBURG BOARD OF TRADE HALL, HARRISBURG, PA.

В понеділок 22-го жовтня 1917 р., о годині 8-ій рано відправить ся торжественна Служба Божа, а відтак панахида за померших членів У. Н. Союза в кат. катедрі під числом 208 W. State St. (напроти капітолу).

На богослуженє обовязані явити ся всї Головні Урядники У. Н. Союза і всї Вп. Делєгати і Делєгатки.

Точно о годині 1-шій пополудни всї Головні Урядники і всї Вп. Делєгати і Делєгатки мають явити ся у висше згаданій конвенційній галї, де розпічнуть ся конвенційні наради після слїдуючого порядку:

1. Отворенє Конвенції Головним Предсїдателем У. Н. Союза.
2. Справозданє Верифікаційного Комітету.
3. Головний Предсїдатель покличе зпоміж делєгатів Предсїдателя і двох заступників для веденя Конвенції.
4. Покликаний Предсїдатель Конвенції покличе зпоміж делєгатів двох Секретарів для точного веденя протоколу конвенційних нарад.
5. Вибір отсих Комісій:
а) Комісії Пресової з пятьох членів;
б) Комісії Виборчої з 5-ох членів до переведеня виборів Головного Уряду У. Н. Союза;
в) Комісії Пресової з 3-ох членів для інформованя місцевих часописий про справи організації і про її цїли.
6. Справозданя Головних Урядників У. Н. Союза:
а) Справозданє Головного Предсїдателя У. Н. Союза:
б) „ Головного Містопредсїдателя У. Н. Союза;
в) „ Головної Містопредсїдательки У. Н. Союза;
г) „ Головного Рекордового Секретаря У. Н. Союза;
ґ) „ Головного Фінансового Секретаря У. Н. Союза;
д) „ Головного Касієра У. Н. Союза;
е) „ Завідателя „Свободи";
є) „ Редактора „Свободи";
ж) „ Головної Контрольної Комісії;
з) „ Просьвітної Комісії.
7. Справозданє Шконтруючої Комісії.
8. Дискусії над повисше згаданими справозданями.
9. Вибір Головного Уряду У. Н. Союза.
10. Вибір Просьвітної Комісії.
11. Зазначенє висоти бондів і платнї Головних Урядників У. Н. Союза.
12. Справозданє Статутової Комісії, дискусія і ухвали.
13. Справозданє Комісії Просьб і Скарг, дискусія і ухвали.
14. Внесеня і ухвали для добра організації і дискусія над її органом.
15. Назначенє місця на слїдуючу конвенцію У. Н. Союза.
16. Справозданє членів У. Н. Ради і дискусія над тим справозданєм.
17. Замкненє Конвенції.

Від Головного Уряду У. Н. Союза в Америцї:

Дано в Джерзи Сіти, Н. Дж., дня 6-го вересня 1917 р.

Д. КАПІТУЛА, Головний Предсїдатель У. Н. Союза;
М. УГОРЧАК, Головн. Рекордовий Секретар У. Н. Союза;
С. ЯДЛОВСЬКИЙ, Головн. Фінанс. Секретар У. Н. Союза;
А. ШАРШОНЬ, Головний Касієр У. Н. Союза.
А. САВКА, Завідатель „Свободи".

СКЛАДАЙТЕ ДАТКИ НА ЖЕРТВИ ВІЙНИ!

„Нехай не буде між нами нїодного, який, співчуваючи з недолею наших братів в рідним краю, не поспішив би з підмогою на нещасні жертви війни.

Жертвуймо всї! Жертвуймо по можности як найбільше!

Всї вікази жертводавців і гроші треба посилати на адресу: Rev. E. Sydoriak, 42 Van Buren St., Passaic, N. J. Чеки і мані-ордери треба виписувати так: „Ukrainian Alliance of America".

Українська Рада в Америцї.

МОСКОВСЬКА РАДА ЖАДАЄ, ЩОБИ УКРАЇНА І ФІНЛЯНДІЯ САМІ РІШАЛИ ПРО СВОЮ ДОЛЮ.

Терещенко іменований заступником президента кабінету.

ГЕН. КОРНІЛОВ БУДЕ ПОСТАВЛЕНИЙ ПЕРЕД ВОЄННИЙ СУД НА БОЄВІМ ФРОНТІ.

Рада робітничих і салдатських депутатів у Москві жадає, щоби всї російські народи рішали самі про свою долю.

ПЄТРОҐРАД, 19. вересня. — **На останнім повнім засїданю ради роб. і салд. депутатів в Москві ухвалено, щоби всїм народам, мешкаючим в межах російської держави, А ПЕРЕДІВСІМ УКРАЇНІ І ФІНЛЯНДІЇ, полишено повне право самим рішати про свою долю.**

Члени екзекутиви в петроґрадській радї уступили.

ПЄТРОҐРАД, 19. вересня. — З приводу ухваленя крайно радикальної програми на останнім повнім засїданю ради, в якій большевики зажадали, щоби рада перейняла на себе всю власть правительства, **всї члени головного екзекутивного комітету ради уступили.**

Між найвизначнїйшими провідниками, які зголосили своє уступленє, находять ся: **Чхеідзе**, президент ради; **Аннізмов і Гоц**, заст. президента; **Скобелев, Церетелї, Чернов** і инші.

„Большевики" мають в Петроґрадї і Москві значну перевагу.

ПЄТРОҐРАД, 20. вересня. — **Щораз більше змагаючий ся вплив „большевиків" (крайних соціялїстів) в радї робітничих і салдатських депутатів в Петроґрадї і Москві, як також їх наскрізь радикальна програма (між иншими жаданє виключити від участи в правительстві всяких представників маючих кляс) викликали нове занепокоєнє.**

Наслїдком тих нездорових відносин є резиґнація екзекутивного комітету петроґрадської ради. Безпосередною причиною його уступленя було ухваленє резолюції, **щоби рада заняла крайно соціялїстичне становище.** Уступивші члени екзекутиви не втратили ще однак зовсїм надії на поправу відносин і при нових виборах, які відбудуть ся на найблизшім засїданю, будуть знова кандидувати.

Побіда „большевиків" у Москві.

На вчерашнім засїданю ради роб. і салд. депутатів у Москві принято рівнож крайно радикальну програму, яка вповні годить ся з програмою ради петроґрадської. **Сю радикальну програму принято 355 голосами проти 252.** Принято також ухвалу, щоби зажадати від правительства усуненя Кишкіна з уряду державного комісаря з тої причини, що він належить до партії кадетів.

Скобелев і Авксентієв правдоподібно цофнуть свої резиґнації.

Члени екзекутиви петроґрадської ради зложили заяву, що вони не годять ся з програмою ухваленою радою та що вони не беруть на себе відповідальности за становище ради.

Панує тут переконанє, що Авксентієв (соц. револ.) **і Скобелев** (соц. дем.) **правдоподібно цофнуть свої резиґнації.**

Важнїйші ухвали московської ради.

ПЄТРОҐРАД, 20. вересня. — Програма, ухвалена на засїданю московської ради роб. і салд. депутатів, містить отсї головнїйші жаданя:

внесенє приватної земельної власности без відшкодованя;
удержавленє головних галузий промислу;
контроля робітників в промислї;
візванє всїх воюючих держав до загального демократичного мира.

Про принятє подібних програм місцевими радами доносять з богато місцевостий.

На конґресї прийде до боротьби між радикальними і умірковними соціялїстами.

ПЄТРОҐРАД, 20. вересня. — Петроґрадська рада роб. і салд. депутатів займаєть ся тепер приготованєм до конґресу. **На конґресї прийде до боротьби між радикальними і умірковними революційними елементами.**

До всїх представників селян, робітників і жовнїрів вислано запрошенє на конґрес, підчас коли представники маючих кляс і члени думи мають бути від співучасти в конґресї виключені. Числять, що на 800 учасників в конґресї буде 200 з центральної ради роб. і салд. депутатів. До співучасти в конґресї взиває ся під кличем: „організація сильної революційної власти".

„Большевики" надіють ся, що здобудуть на конґресї перевагу.

ПЄТРОҐРАД, 20. вересня. — Деякі тутешні часописи заповідають, що большевики, здобувши перевагу в радах роб. і салд. депутатів, **приведуть до крізи на всеросійськім конґресї,** який в недїлю має відбути ся в Петроґрадї. Прихильники Керенського в радах тратять щораз більше вплив. Керенський дїлає нинї майже під натиском большевиків. Серед таких відносин Керенський був приневолений рішити ся виголосити на конґресї вступну промову.

Большевики надіють ся, що на всеросійськім демократичнім конґресї вони здобудуть дуже значну перевагу.

В Харкові і инших містах місцеві ради захопили у свої руки власть.

ПЄТРОҐРАД, 20. вересня. — **З Харкова і з многих инших міст доносять, що місцеві ради захопили адміністраційну власть у свої руки.**

Кадети усувають ся від конґресу.

ПЄТРОҐРАД, 20. вересня. — **Центральний комітет партії кадетів (конституційних демократів) заявив ся проти скликуваня демократичного конґресу в Петроґрадї і заборонив членам своєї партії співучасть в нарадах конґресу.**

Терещенко заступником президента кабінету.

ПЄТРОҐРАД, 20. вересня. — **Міністер для заграничних справ, Терещенко, зістав іменований рівночасно заступником президента кабінету.**

„Нехай жиє демократична республика".

ОДЕСА, 20. вересня. — Під покровом місцевої ради роб. і салд. депутатів відбули ся тут великі демонстрації на улицях міста в честь республики. Жовнїри і робітники, які брали участь в походї, несли прапори з написями: „Нехай жиє провізоричне правительство!", „Проч з Корнїловом!", **„Нехай жиє демократична республика!"**

(Продовжене на стор. 5-ій).

У ФРАНЦІЇ:

Анґлїйські війска розпочали новий наступ. — 2.000 полонених.

ЛОНДОН, 20. вересня. — Анґлїйський ґенеральний штаб доносить, що анґлїйські війска по довшім бомбардованю розпочали новий наступ коло Іпру (у Фляндрії). В перших годинах наступу осягнено свою цїль, здобуваючи перші позиції нїмецької боєвої лїнії. **Дотепер полонено поверх 2.000 Нїмців.**

Американські війска ще перед Різдвом будуть на боєвім фронтї.

ПАРИЖ, 20. вересня. — Американські війска є вже на стільки вправлені у военній штуцї, що можна кождої хвилї йти на боєвий фронт.

Є загальне переконанє, що **американські війска ще перед Різдвом відійдуть на боєвий фронт.** В котрім місци боєвої лїнії будуть призначені становища для американських війск, позістає в глубокій тайнї ґенерального штабу.

В АНҐЛІЇ:

Анґлїя втратила в останнім тижни 29 кораблїв.

ЛОНДОН, 19. вересня. — Анґлїйська адміралїція доносить, що в **протягу останного тижня впало жертвою підводних лодок і мін 29 анґлїйських кораблїв.** Між тими було лише 8 кораблїв повисше 1.600 тон, 20 понизше 1.600 тон і один корабель рибацький.

Анґлїя потребує 10 мілїонів тон поживи з Америки в протягу слїдуючих 12 місяців.

ЛОНДОН, 20. вересня. — Після обчисленя головного бюра поживи Анґлїя буде приневолена на виживленє цивільного населеня і армії спровадити зі Злучених Держав і Канади в протягу найблизших 12 місяців **10 мілїонів тон средств поживи.**

Бюро поживи взиває населенє до як найбільшої ощадности в поживі.

Мирові переговори.

Нїмеччина вислала вже відповідь на ноту папи.

БЕРЛІН, 20. вересня. — **З урядового жерела доносять, що нїмецьке правительство передало нинї відповідь на мирові предложеня папи на руки папського посла в Монахії (в Баварії).**

Зміст відповіди буде оголошений в суботу.

Папа приготовляє другу мирову ноту.

РИМ, 20. вересня. — **З достовірного жерела доносять, що папа приготовляє другу мирову ноту до воюючих держав.**

В сїй ноті будуть подані вже подрібно услівя мира, зіставлені на підставі домагань обох воюючих сторін.

Палата послів в Арґентинї проти війни з Нїмеччиною.

БУЕНОС АЇРЕС (Арґентина), 20. вересня. — В палатї послів не вдало ся ще й доси осягнути певности, чи резолюція сенату в справі виповідженя війни Нїмеччинї буде принята.

Двайцять радикальних послів з президентом на чолї заявили, що ужиють всїх сил проти зірваня зносин і проти війни з Нїмеччиною.

Однак надіють ся, що опозиція радикальних послів буде зломана і резолюція в справі війни перейде.

ЧИТАЙТЕ „СВОБОДУ" І ПРИЄДНУЙТЕ ТИ НОВИХ ПЕРЕДПЛАТНИКІВ!

ПРОТОКОЛ

і засїданя Головного Екзекутивного Комітету У. Н. Союза,

котре відбуло ся 4., 5. і 6. вересня 1917 р. в домі У. Н. Союза в Джерзи Сіти Н. Дж.

—o—

Засїдане отворив головний предсїдатель Д. Капітула, згідно з приписами статута організації. На засїданю були присутні пп.: Д. Капітула, М. Угорчак, С. Ядловський, А. Шаршонь і А. Савка.

По формальнім отворенню засїданя приступлено до порядку денного.

Наперед приступлено до переглянення і одобренє присланих до головної канцелярії У. Н. Союза повновластий делегатів і їх заступників на звичайну XIV. головну конвенцію У. Н. Союза, котра має відбути ся в жовтни 1917 р. в Гарісбург, Па.

По точнім переглянеию і провіреню повновластий слїдуючі делегати і їх заступники зістали одобрені:

Число відділу	Сила-ність голосів	Імя і назвиско делегата	Імя і назвиско заст. делегата
1.	2	Василь Савіцький	Михайло Янкович
2.	1	о. Дмитро Хомяк	Іван Голда
3.	1	Теодор Голубець	Михайло Голубець
4.	1	*Константин Кирчів делегат від. 70.	нема заступника
6.	1	Теодор Наливайко	Ілїя Головчак
7.	1	Іван Когут стар.	Петро Пухир
10.	1	Михайло Мельник	Дмитро Сидоряк
12.	1	Александер Трембач	нема заступника
14.	1	Мафтей Ставчанський	Юрко Дупей
16.	1	Йосиф Цаповский	Андрей Кашинський
17.	1	Стефан Нановский	Теод. Волошновський
18.	1	Николай Смий	Андрей Бомба
22.	1	Іван Коптюх	Михайло Баглай
23.	1	Василь Калина	Ілько Гупало
25.	1	о. Валентин Балог	Богдан Дуткевич
26.	1	Йосиф Равлюк	Василь Піпа
27.	1	Николай Франчук	Михайло Січевський
28.	1	Іван Криба	Іван Грушевський
29.	1	Василь Федак	Тимко Гулик
33.	1	*Стефан Коцоловський делегат від. 165.	Катерина Добжанська
35.	1	Іван Пеленськйй	Йосиф Пеленський
36.	1	*Михаїл Рудий делегат від 217.	Василь Луцишин заст. делегата від. 217
37.	1	*Софрон Колодій делегат від. 234	нема заступника
38.	1	Еміліян Саварин	Лука Тиханич
39.	1	Андрей Варян	Іван Фецич
44.	1	Стефан Кудрик	Григорій Михалїцький
45.	1	Осип Лівач	Михайло Рибак
46.	1	Стефан Матчак	Михайло Турانський
48.	1	Йосиф Катулька	Андрей Куземка
49.	1	Василь Буртник	Дмитро Николяк
53.	1	Василь Онишків	Павло Шпікула
58.	1	Василь Лисогір	Демян Матвіїв
59.	1	Іван Бойко	Володимир Гнатюк
61.	1	Михайло Кінаш	Теодор Королевят
62.	1	*Осип Лівач делегат від. 45.	Михайло Рибак заст. делегата від. 45
63.	2	Філярет Дзуган	Николай Теплий
65.	1	Конст. Лопушанський	Михайло Сухорський
66.	1	Іван Лазорчик	Іван Бугера
67.	1	Михайло Дурдела	Александер Мерещак
68.	1	*Григорій Кривовяз делегат від. 221.	нема заступника
69.	1	Андрій Корпан	Павло Гаврис
70.	1	Константин Кирчів	Стефан Костів
70.	1	Антін Онисик	Михайло Сидор (ст.)
71.	1	*Сем. Конотопський делегат від. 365.	нема заступника
[illegible]	1	*Іван Мартинець делегат від. 233.	Григорій Семенович заст. делегата від. 233
[illegible]	1	*Василь Брутник делегат від. 49.	Дмитро Николяк заст. делегата від. 49.
76.	1	Олекса Витяз	Павло Романишин
78.	1	Михайло Борух	Йосиф Вайда
79.	1	Іван Гаврик	Іван Сквір делегат від. 186
81.	1	Волод. Смульский	Теодор Валєга
83.	1	Роман Караїм	Михайло Гельнер
85.	1	Михайло Мардиняк	Іван Когут делегат від. 7
86.	1	Теод. Лабовський	Іван Савчак
87.	1	Николай Чехович	Лукач Курило
90.	1	Семен Ковалишин	Іван Чена
91.	1	Михайло Олїйник	Юрій Вознічак
92.	1	*Йосиф Котик делегат від. 278.	Семен Гавришків заст. делегата від. 278
93.	1	Александер Коваль	Петро Тітик
94.	1	*Николай Романів делегат від. 292.	нема заступника
95.	1	Николай Гіль	Олекса Крупський
97.	1	*Николай Кучмій делегат від. 316.	Михайло Яцула заст. делегата від. 316
98.	1	Андрей Дишель	Петро Онисяк
99.	1	Петро Герман	Ігнатій Музика
100.	1	др. Вол. Сіменович делегат від. 106.	нема заступника
102.	1	Константин Стадник	Іван Галущак
104.	2	Іван Козак	Іван Стек
105.	1	Роман Слободзян	Бронислав Рудик
106.	1	др. Вол. Сіменович	Микита Гурей
112.	1	*Константин Стадник делегат від. 102.	нема заступника
113.	1	*Василь Савіцкий делегат від. 1.	Михайло Янкович заст. делегата від. 1.
117.	1	Людвік Кшивінський	Петро Зюбрицький
123.	1	*Стефан Калакука делегат від. 229.	нема заступника
124.	1	Дмитро Бала	Теодор Кавяїй
125.	1	Катерина Турчановська	нема заступника
127.	1	Дмитро Жук	Андрей Грех
132.	1	Дмитро Сова	Василь Кочкодан
133.	2	Волод. Сидорович	Мих. Яблонський
136.	1	Андрей Брандибура	Андрей Слабик
137.	1	Мирон Загоройко	Микола Підгайний
138.	1	Андрей Рудакевич	Семко Конїкевич
142.	1	Юрій Шевчук	нема заступника
147.	1	Олекса Трач	нема заступника
147.	1	Захарій Гуцайлюк	нема заступника
151.	1	*Захарій Гуцайлюк делегат від 147.	Олекса Трач. делегат від. 147
155.	2	Пилип Щуцкий	Михайло Лучер
160.	1	Іван Парідяк	Яків Притика
162.	1	Вас. Торжейовський	Михайло Бабій
165.	1	Стеф. Коцоловський	Михайло Гоур
168.	2	Григорій Гиба	Михайло Данець
170.	1	Стефан Милянович	Стефан Мушинський
170.	1	Евстахій Сойка	Йосиф Сілецький
179.	1	Мих. Петровський	Іван Заслоський
181.	1	Стефан Шевчук	Николай Шевчук
186.	1	Іван Шквір	Іван Когут делегат від. 7.
195.	1	Андрей Астряб	Петро Бігуняк
198.	1	Николай Ковалець	Франко Бернад
202.	1	*Еміліян Саварин делегат від. 38.	Лука Теханич заст. делегата від. 38
203.	1	Павло Пристуча	Олекса Гвязда
205.	1	о. Ден. Кульматицький делегат від 369.	Яків Грабар заст. делегата від. 369
206.	1	Михайло Чагарин	Йосиф Липський
209.	1	Йосиф Гінда	Йосиф Войнаровський
210.	1	*Андрей Корпан делегат від. 69.	нема заступника
213.	1	Стефан Бойко	Антін Струк
215.	1	*Андрей Корпан делегат від. 69.	нема заступника
217.	2	Михайло Рудий	Василь Луцишин
218.	1	Михайло Ткачишин	Йосиф Зилановський
221.	2	Григорій Кривовяз	нема заступника
223.	1	Іван Ковалкевич	Іван Малишак
229.	1	Стефан Калакука	Михайло Югас
230.	1	Николай Павлишин	Іван Баган
223.	1	Іван Мартинець	Григорій Семенович
234.	1	Софрон Колодій	нема заступника
237.	1	Данилї Яворський	Григорій Панько
239.	1	Стеф. Вільчинський	Іван Хмелик
241.	1	Омелян Рекрут	нема заступника
243.	1	*Омелян Рекрут делегат від. 241.	нема заступника
245.	1	Василь Гасій	Матвій Скоропад
246.	1	*Александер Коваль делегат від. 93.	нема заступника
247.	1	Теодор Яворський	Михайло Біян
248.	1	Михайло Перець	Йосиф Брінґілевич
251.	1	*Василь Волянський делегат від. 336.	Іван Клим заст. делегата від 336
254.	1	Стефан Гонтарський	Іван Шибелюк
258.	1	*Стеф. Гонтарський делегат від. 254.	Іван Шибелюк заст. делегата від. 254
259.	1	Теодор Яремцьо	Петро Щербатий
261.	1	Анна Дорунда	Зузанна Жаткович
262.	1	*Михаїл Мельник делегат від. 10.	нема заступника
270.	1	*Стефан Миянович делегат від. 170.	нема заступника
273.	1	Тома Пиндус	Теодор Шиляк
274.	1	*Стеф. Нановский делегат від. 17.	Теод. Волошновський нема заступника
276.	1	Теодор Судя	Семен Гавришків
278.	1	Йосиф Котик	Олекса Надяк
282.	1	Стеф. Соколовський	Захарій Гуцайлюк делегат від. 147.
288.	1	Йосиф Пастернак	Йосиф Дурдела заст. делегата від. 320
290.	1	*Яків Семенків делегат від. 320.	Ілько Гупало заст. делегата від. 23.
291.	1	*Василь Калина делегат від. 23.	нема заступника
292.	1	Николай Романів	Григорій Литвин
293.	1	Володимир Яськевич	
295.	1	Якуб Цмайло Кульчицький	Тома Білявський
296.	1	Григорій Волошинович	нема заступника
301.	1	Кирило Січевський	Йосиф Доманчук
315.	1	*Стефан Гладкий делегат від. 334.	нема заступника
316.	2	Николай Кучмій	Михайло Яцула
318.	1	Мелянія Кравчишин	Меленя Михалїцька
320.	1	Яків Семенків	Йосиф Дурдела
321.	1	Іван Федак	Николай Фляга
324.	1	Григорій Григорчук	Григорій Гонта
330.	1	Ілїя Конїкевич	Евстахій Швайковський
334.	1	Стефан Гладкий	нема заступника
336.	1	Василь Волянський	Іван Клим
338.	1	Франко Янковський	Іван Ядчишин
339.	1	Іван Жмутин	Іван Сорока
341.	1	Стефан Морозович	Семен Ломиш
347.	1	Григорій Пипюк	Теод. Пташинський
349.	1	*Іван Когут делегат від. 7.	нема заступника
350.	1	Іван Каштанюк	Василь Бреян
351.	1	*Дмитро Жук делегат від. 127.	Андрей Грех заст. делегата від. 127
355.	1	Іван Кульч. Колодчак	Максим Боднар
357.	1	Андрей Возний	Михайло Клапко
363.	1	Іван Базів	Гавр. Підскальний
364.	1	*Антін Онисик делегат від. 70.	Михайло Сидор (ст.) заст. делегата від. 70
365.	1	Семен-Конотопський	Гнат Гевко
367.	1	Василь Дуда	Дмитро Федоришин
369.	1	о. Ден. Кульматицький	Яків Грабар
370.	1	Стефан Костів	Петро Воляник
371.	1	Іван Тарновський	Григорій Бойкевич
379.	1	Теодор Кухар	Михайло Клим
384.	1	Стефан Маркусь	Андрей Тварук
388.	1	Іван Білїнський Мількович.	Павло Шуригайло
391.	1	*Константин Кирчів делегат від. 70.	нема заступника
396.	1	Ілїя Смободзянек	Андрей Федьків
400.	1	Дмитро Кархут	Михайло Пахолок

*) Відділи означені звіздками не висилають делегатів. Своє заступництво вони передали делегатам инших відділів У. Н. Союза.

Згідно з вимогами § 13 статута У. Н. Союза, делегат 42 відділу, п. Василь Микитин, і його заступник, п. Дмитро Смеркло, зістали уневажнені. Причина: оба були урядниками других добродійних товариств в часї скликаня конвенції.

Згідно з вимогами § 13 статута У. Н. Союза делегатка 125 відділу, п. Емілїя Струтинська, зістала уневажнена, а на її місце зістала одобрена заступниця делегатки, п. Катерина Турчиновська. Причина: делегатка є урядничкою другого добродійного товариства.

Згідно з вимогами § 11 статута У. Н. Союза делегат 146 відділу, п. Теодор Західний, і його заступник, п. Семен Борейко, зістали уневажнені. Причина: відділ суспендований за неплаченє місячних вкладок.

На поставлене і поперте внесене згідно з § 26 статута У. Н. Союза слїдуюча програма конвенції зістала одноголосно ухвалена:

В понедїлок 22-го жовтня 1917 р., о годині 8-ій рано відправить ся торжественна Служба Божа, а відтак панахида за померших членів У. Н. Союза в кат. катедрі під числом 208 West Cheit стр. (напроти капітолу). На богослуженє обовязані явити ся всї Головні Урядники У. Н. Союза і всї Вп. Делегати і Делегатки. Точно о годині 1-шій пополудни всї Головні Урядники і всї Вп. Делегати і Делегатки мають явити ся в конвенційній салї, де розпічнуть ся конвенційні наради після слїдуючого порядку: 1. Отворенє Конвенції Головним Предсїдателем Українського Народ. Союза. 2. Справоздане Верифікаційного Комітету. 3. Головний Предсїдатель покличе зпоміж делегатів предсїдателя і двох заступників для веденя Конвенції. 4. Покликаний Предсїдатель Конвенції покличе зпоміж делегатів двох Секретарів для точного веденя протоколу конвенційних нарад. 5. Вибір отсих Комісій: а) Комісії Просьб і Скарг з пятьох членів; б) Комісії Виборчої з 5-ох членів до переведеня виборів Головного Уряду У. Н. Союза; в) Комісії Пресової з 3-ох членів для інформованя місцевих часописий про справи організації і про її цїли. 6. Справоздане Головних Урядників У. Н. Союза: а) Справоздане Головного Предсїдателя У. Н. Союза; б) Справоздане Містопредсїдателя У. Н. Союза; в) Справоздане Головної Містопредсїдательки У. Н. Союза; г) Справоздане Головного Рекордового Секретаря У. Н. Союза; г) Справоздане Головного Фінансового Секретаря У. Н. Союза; Справоздане Головного Касієра У. Н. Союза; Справоздане Завідателя „Свободи"; Справоздане Редактора „Свободи"; Спарводане Головної Контрольної Комісії; з) Справоздане Просьвітної Комісії. 7. Справоздане Шконтрующої Комісії. 8. Дискусії над повисше згаданими справоздами. 9. Вибір Головного Уряду У. Н. Союза. 10. Вибір Просьвітної Комісії. 11. Зазначенє висоти бондів і платні Головних Урядників У. Н. Союза. 12. Справоздане Статутової Комісії, дискусія і ухвали. 13. Справоздане Комісії Просьб і Скарг, дискусія і ухвали. 14. Внесеня і ухвали для добра організації і дискусія над її органом. 15. Назначенє місця на слїдуючу конвенцію У. Н. Союза. 16. Справоздане членів У. Н. Ради і дискусія над тим справозданем. 17. Замкненє Конвенції.

На поставлене і поперте внесене згідно з § 27 статута У. Н. Союза ухвалено одноголосно іменувати до статутової комісії слїдуючих делегатів: Зі стейту Пенсильвенія — п. Роман Слободзян, делегат 105 відділу; зі стейту Ню Йорк — п. Іван Мартинець, делегат 233 відділу; зі стейту Род Айленд — п. Омелян Рекрут, делегат 241 відділу; член головного екзекутивного комітету, п. Семен Ядловський, головний фінансовий секретар У. Н. Союза.

На поставлене і поперте внесене згідно з § 28 статута У. Н. Союза одноголосно ухвалено іменувати до верифікаційної комісії слїдуючих делегатів: Зі стейту Ню Джерзи— п. Филип Щуцький, делегат 155 відділу; зі стейту Пенсильвенія — п. Осип Лівач, делегат 45 відділу; зі стейту Огайо — п. Константин Стадник, делегат 102 відділу; зі стейту Ню Йорк — п. Михайло Рудий, делегат 217 відділу; зі стейту Мішіген — п. Николай Романів, делегат 292 відділу.

На поставлене і поперте внесене згідно з § 29 статута У. Н. Союза одноголосно ухвалено іменувати до шконтруючої комісії слїдуючих делегатів: зі стейту Ню Джерзи — п. Константин Лопушанський, делегат 65 відділу; зі стейту Пенсильвенія — п. Олекса Трач, делегат 147 відділу; зі стейту Іллінойс — п. Григорій Кривовяз, делегат 221 відділу; зі стейту Мізурі — п. Михайло Петрівський, делегат 179 відділу; зі стейту Коннектікут — п. Іван Каштанюк, делегат 350 відділу.

На поставлене і поперте внесене одноголосно ухвалено іменувати комітет зпоміж делегатів з 5-тьох членів, котрих обовязком буде давати потрібні вказівки приїзджаючим делегатам до Гарісбург, Па. До того комітету зістали іменовані слїдуючі делегати: п. Йосиф Котик, делегат 278 відділу; п. Стефан Костів, делегат 370 відділу; п. Никола Франчук, делегат 27 відділу; п. Олекса Витяз, делегат 76 відділу і п. Франко Янковський, делегат 338 відділу.

З огляду на се, що комісіям: статутовій, шконтруючій і верифікаційній є практичнїйше відбувати свої засїданя в домі У. Н. Союза, з тої причини, що потрібні річи для дотичних комісій находять ся в канцелярії, на поставлене і поперте внесене одноголосно ухвалено скликати висше згадані комісії в приписанім часї до дому У. Н. Союза.

На поставлене і поперте внесене одноголосно ухвалено скликати засїдане комісії статутової і шконтруючої на день 15. жовтня 1917 р., а комісію верифікаційну на день 19. жовтня 1917 р.

По вичерпаню порядку денного гол. предс. Д. Капітула замкнув засїдане.

Джерзи Сіти, Н. Дж., 6. вересня 1917 р.

Мих. Угорчак, гол. рек. секр.

ПОКЛИК

ДО ПП. ДЕЛЄГАТІВ, ВИБРАНИХ НА XIV. ГОЛОВНУ КОНВЕНЦІЮ, І ДО ЧЛЕНІВ У. Н. СОЮЗА.

—o—

Головний екзекутивний комітет У. Н. Союза на своїм засїданю дня 6. с. м., згідно зі статутом організації § 27, назначив нижше підписаних до комісії статутової. Згідно з § 33 статута У. Н. Союза, обовязком сеї комісії є переглянути статут У. Н. Союза, приготовити поправки або доповненя до статута, які ся комісія буде уважати за потрібні, і предложити їх зі своїми увагами конвенції до порішеня.

Щоб ся комісія могла як слїд виконати вложений на неї обовязок, нижше підписані члени комісії уважали за відповідне видати отсей поклик до пп. Делєгатів і Членів У. Н. Союза, з просьбою, щоби кождий делєгат, або член, котрий має якінебудь проєкти, поправки, чи зміни до статута нашої організації, прислав їх на руки нижше підписаної комісії.

Дотичні проєкти можна прислати на руки котрогонебудь члена комісії до дня 13. жовтня с. р.

КОМІСІЯ СТАТУТОВА:

Омелян Рекрут, 18 Bischop St., Providence, R. I.
Роман Слободзян, 813 N. 8th St., Philadelphia, Pa.
Іван Мартинець, 186 E. 2nd St., New York, N. Y.
Семен Ядловський, Box 76, Jersey City, N. J.

КОНВЕНЦІЙНІ ПРОЄКТИ.

25.

Прошу пп. Делєгатів взяти під розвагу отсї мої проєкти:

1. Остання конвенція У. Н. Союза дуже покривдила своїх старих членів. Се треба би в якийсь спосіб направити, бо старі члени досить напрацювали ся і наплатили ся на нашу організацію. Старого навіть в організації повинно ся трошки пошанувати, а не накладати на нього на плечі більший тягар, ніж він носив на своїх плечах заколоду.

2. Братська каса не може і не повинна видавати своїх гроший за тих членів, котрі не платять свої належитости до головної каси У. Н. Союза. Братські каси як мають які центи, то на підмогу своїх хорих членів, а не для тих, що занедбують свої обовязки супроти організації. Як котрий член не заплатить своєї вкладки до У. Н. Союза, то нехай Союз з ним рахуєть ся, а не каса підвладного відділу. Так як тепер річи стоять, то братські каси не мають перед собою ніякої будучности, бо з порожного і сам Соломон не налиє...

Андрій Бончан,
член 78 відділу У. Н. Союза.

26.

Панове Делєгати і всї відділи У. Н. Союза! Хоч прикро, але таки правду треба сказати, що ми замало інтересуємо ся так важною справою, бо час короткий, конвенція находить, а взявши хо рук „Свободу" і переглянувши її сторінки, зауважуємо, що мале число відділів, чи там одинець, інтересуєть ся так важною справою.

Правда, декотрі відділи красно тим зацікавили ся, за що їм честь і похвала, як на приклад конвенційні проєкти в числї 109 (проєкт 18 і 19) заслугують на увагу. Прошу Вас, Панове Делєгати, зверніть увагу на сї проєкти, бо видко, що тим людям лежить на серци добро місцевих відділів і Українського Народного Союза.

Я пропоную від себе, щоби конвенція відбувала ся що три роки, а кожти делєгатів щоби платили головна каса, а не місцеві відділи, бо ся система кривдить малі відділи, бо річ сама собою розуміє ся, що в малім відділі і каса не богата, або часами, видчайте, і зовсїм пуста, раз через ту непрактичну систему плачена за суспендованих членів до каси У. Н. Союза, а друге — через випадки у відділі, що треба виплачувати хорим, тай місцева каса пуста. Аж тут приходить ся висилати делєгата на конвенцію. Та дарубе, бо нема як. Деякі подавали проєкти, щоби накладати на членів надзвичайний податок і в той спосіб покрити кошти делєгата. Се не є так легко зробити, як сказати, бо де є відділ, котрий числить 50, чи 75, чи 100 членів, то правда, що се легко далоб ся зробити, але як відділ числить на приклад 25 чи 30 членів, тай ще той відділ складеть ся зі всякої збиранини, то скажіть членам про щось подібного, а самі переконаєте ся...

А тепер щодо давання повновласти делєгатови з иншого відділу. Часами далеко до сусїдного відділу, тай часом і в тім другім відділі не лїпші гаразди, тай і той відділ не є всилі вислати делєгата. А котрий відділ не вишле делєгата, то мусить мовчки згодити ся на те, що конвенція ухвалила, а по конвенції зі всїх сторін почути ся, невдоволенє і т. п. Отож прошу Вас, Панове Делєгати, старайте ся поправити те, що було зле, а зробіть так, щоби та конвенція задовольна всїх. Передівсїм змінїть, щоби кошти подорожи платила головна каса, а не місцеві відділи.

А тепер щодо „Свободи". Прошу заставити ся над сею увагою. „Свобода" повинна виходити в більшім обємі, або як можливо, замінити її на денник, бо „Свобода" є переповнена платними оголошенями, а мало сьлїтових відомостий подає, так, що нераз чоловік, хотячий черпати ширші відомости, є змушений передплачувати чужинецьку часопись, котра нераз ворожо відносить ся до нашої дорогої організації, а нераз і кпить собі з нашої народности. Отож прошу над сим застановити ся, а спосіб на се знайдеть ся.

Панове Делєгати! Прошу возьміть се під розвагу і подайте дещо від себе до „Свободи", най нарід видить, що ми жиємо житєм живих людий.

Член 56 відділу У. Н. Союза.

ПОДЯКА.

Братство св. Івана Хрестителя, відділ 56 У. Н. Союза, у Вілінґ, В. Ва., утратив одного члена, котрим є п. Олекса Завада. Сей чесний і всїм люблений товариш, котрий чимало потрудив ся при заложеню тутешнього товариства, як і зарядом при заснованю тутешної парохії, виїхав з Вілінґа до Міллікі, Вісконзін. Отож ми, його товариші, через орган нашої організації складаємо йому сердечну подяку за його працю, яку він сповняв в нашім товаристві, будучи його урядником, бо свій уряд він виповняв уміло і щиро. Желаємо йому доброго поводженя на новім пляцї, щоби його Бог надїлив кріпким здоровлєм і многими лїтами, щоби міг працювати для добра нашого народу. Маємо надію, що він вскорі позискає довірє своїх нових товаришів, бо сей чоловік справдї заслугує на довірє.

Члени бр. св. Івана Хрестителя, відділ 56 У. Н. Союза.

КОЖДИЙ ЧЛЕН У. НАР. СОЮЗА АБО ПЕРЕДПЛАТНИК „СВОБОДИ"

наколи пришле 10 адресів своїх знакомих, до котрих „Свобода" не приходить, а хотїли би „Свободу" читати, отримає ДАРОМ

ГАРНУ

КНИЖОЧКУ

Присилайте адреси до:

„SVOBODA"
83 Grand St., Jersey City, N. J.

ВЕСЕЛЕ ДЛЯ СТАРИХ І МОЛОДИХ!

„ВЕСЕЛІ ВІРШІ СТЕПАНА РУДАНСЬКОГО"

Про Мужинів, Ноганів, Поляків, Ксьондзів, Ляхів, Москалів, Жидів і Циганів.

Книжочка обнимає 209 віршів на 282 сторонах друку.

ЦІНА З ПЕРЕСИЛКОЮ 55 ЦЕНТІВ.

Замовленя і гроші посилайте до:

"SVOBODA"
83 Grand St., Jersey City, N. J.

ЗВІТ

зі засідання Ширшого Комітету Української Ради в Америці

ЯКЕ ВІДБУЛО СЯ В НЮ ЙОРКУ ДНЯ 6. ВЕРЕСНЯ 1917 Р.

—o—

Засідане розпочало ся о год. 3-тій пополудни.

Присутні: о. В. Довгович, Дм. Капітула, о. Е. Сидоряк, С. Кирчів, Гр. Заячківський, А. Шаршонь, С. Ядловський, І. Боросевич, А. Савка, В. Гришко, о. В. Держирука, О. Стеткевич, А. Цурковський, М. Угорчак, Б. Дуткевич і о. І. Рубинович.

Голова товариства, о. Довгович, отворив засідане, подаючи короткий огляд праці екзекутивного комітету за проміг останного пів року.

Опісля приступлено до справ, які стояли на деннім порядку.

Звіт з „Українського Дня".

Члени комісії економічної предложили точний звіт з приходів і розходів „Українського Дня".

Помимо того, що під сю пору пануючі відносини не дуже були сприячні для справи збирання жертв, бо в деяких містах місцеві власти навіть заборонили збірку на улицях; помимо роздору, який старали ся засіяти серед наших земляків таки свої власні шкідники, то всеж таки успіх з „Українського Дня" був пересічно вдоволяючий, а в деяких місцевостях був навіть надсподівано успішний.

За покликом Української Ради основано загалом 175 місцевих комітетів. З них 155 комітетів надіслали вже свої звіти і зібрані гроші; 15 комітетів доси свого обовязку не сповнили, але між ними є кілька, які просили о довший реченець права збирати жертви на сю ціль, хотячи закоругцити збірку до більшої квоти; 5 комітетів не війшло в житє, будьто з причини, що не одержали від місцевих властий дозволу, будьто з причини, що получили ся разом з комітетом сусідної місцевости.

Крім основаня власних комітетів Українська Рада розвинула живу акцію в справі збирання жертв також між чужинцями, агітуючи головно між чужинецьким духовенством, висилаючи відповідні просьби і інформації до банків, і фабрик з місцевостях, у яких живуть українські іміґранти.

Комітет старав ся також о те, щоби познакомити зі справою збирання жертв, а притім також про українську справу загалі, американський загал при помочи часописий і розкидок. В тій цїли комітет Української Ради вислав на руки кожного комітету кілька статий для місцевих часописий, а крім того поставив ся о довшу статю про українську справу, написану др. Гартманом, яку розіслано кореспонденційне бюро по всіх головнійших американських часописях у Злучених Державах.

Всю працю, яку вложили для переведеня „Українського Дня" члени комітету Української Ради, вложили її безкорисно і без жадної заплати. Кромі двох людий, яких нанято спеціально до нагляду і переведеня експедиції за умірковним винагородженем, ніхто з членів не побирав жадного винагородженя. Взагалі комітет старав ся, щоби видатки були по можности як найменші і тому їх ограничено лише до найважнійших і найконечнійших потреб.

Відтак відчитано подрібний звіт з приходів і розходів „Українського Дня".

ВИКАЗ ЖЕРТВ

зібраних місцевими комітетами з нагоди „Українського Дня".

До Української Ради прислали жертви комітети зі слідуючих місцевостий:

1. Newark, N. J.	$ 3.630.00
2. New York, N. Y.	2.649.46
3. Cleveland, O.	1.754.35
4. St. Louis, Mo.	1.530.12
5. Yonkers, N. Y.	1.527.50
6. Jersey City, N. J.	1.519.74
7. Chicago, Ill.	1.517.55
8. New Haven, Conn.	1.362.83
9. Elizabeth, N. J.	1.390.03
10. New Britain, Conn.	1.176.40
11. Passaic, N. J.	1.168.25
12. Cohoes, N. Y.	1.106.18
13. Hartford, Conn.	1.011.02
14. Youngstown, O.	1.022.77
15. Brooklyn, N. Y.	920.35
16. McKees Rocks, Pa.	710.00
17. Carnegie, Pa.	670.71
18. Syracuse, N. Y.	622.00
19. Wilkes Barre, Pa.	606.98
20. Ansonia, Conn.	600.06
21. Olyphant, Pa.	600.00
22. Woonsocket, R. I.	583.61
23. Chester, Pa.	562.41
24. Shamokin, Pa.	547.15
25. Elmira, N. Y.	533.09
26. Johnstown, Pa.	530.07
27. Derby, Conn.	503.10
28. Minneapolis, Minn.	500.00
29. Waterbury, Conn.	471.65
30. Buffalo & Lackawanna, N. Y.	449.19
31. Paterson, N. J.	447.15
32. Philadelphia, Pa. (Frankford)	437.00
33. Monessen, Pa.	427.00
34. Watervliet, N. Y.	424.50
35. Amsterdam, N. Y.	412.61
36. Palmerton, Pa.	391.53
37. Central Falls, R. I.	382.00
38. Little Falls, N. Y.	378.02
39. Bristol, Conn.	367.70
40. Providence, R. I.	363.68
41. Ramey, Pa.	354.45
42. Wilmington, Del.	350.00
43. Manchester, N. H.	336.71
44. Bethlehem, Pa.	336.10
45. McAdoo, Pa.	329.02
46. Carteret, N. J.	326.24
47. Bayonne, N. J.	322.20
48. Lawrence, Mass.	314.00
49. Ambridge, Pa.	313.28
50. Olean, N. Y.	307.08
51. Fall River, Mass.	292.75
52. Breslau & Plymouth, Pa.	285.03
53. S. S. Pittsburgh, Pa. (c. Fanzia)	282.00
54. New Kensington, Pa.	276.59
55. Auburn, N. Y.	265.35
56. McKeesport, Pa.	264.91
57. McIntyre, Pa.	261.38
58. Stamford, Conn.	260.12
59. Akron, Ohio	249.20
60. Utica, N. Y.	243.12
61. St. Joseph, Mo.	221.57
62. Coatesville, Pa.	216.00
63. Portland, Oreg.	215.02
64. Seymour, Conn.	200.00
65. Leadwood, Mo.	187.41
66. Pittsfield, Mass.	184.20
67. Barnesboro, Pa.	178.61
68. Baltimore, Md.	169.50
69. Ludlow, Mass.	167.79
70. Port Jervis, N. Y.	166.03
71. Wheeling, W. Va.	163.56
72. Glastonbury, Conn.	157.35
73. Mahanoy Plane, Pa.	150.66
74. Kansas City, Kans.	150.00
75. Shenandoah, Pa.	148.00
76. Herkimer, N. Y.	145.00
77. Yorkville, Ohio	145.00
78. Copper City, Mich.	142.00
79. Trenton, N. J.	140.00
80. Waterman, Pa.	138.00
81. Clifton Heights, Pa.	137.33
82. St. Clair, Pa.	137.00
83. Fogelsville, Pa.	135.50
84. E. Youngstown, O.	134.08
85. Altoona, Pa.	134.00
86. Hazleton, Pa.	128.01
87. Detroit, Mich.	127.25
88. Binghampton, N. Y.	127.23
89. Terryville, Conn.	123.82
90. Peekskill, N. Y.	121.55
91. Edwardsville, Pa.	120.69
92. Zanesville, Ohio	115.69
93. Bentleyville, Pa.	113.83
94. Sayre, Pa.	112.35
95. Hudson, N. Y.	111.63
96. Fulton, N. Y.	108.16
97. Mattituck, N. Y.	106.88
98. Creekside, Pa.	103.69
99. Troy, N. Y.	103.32
100. St. Paul, Minn.	102.30
101. Berwick, Pa.	100.00
102. Ford City, Pa.	100.00
103. Tolleston, Ind.	98.00
104. Nanticoke, Pa.	92.34
105. Seneca Falls, N. Y.	92.00
106. Reading, Pa.	90.24
107. Wilton, N. Dak.	85.48
108. Lancaster & Depew, N.Y.	84.00
109. Northumberland, Pa.	80.00
110. Spring Valley, N. Y.	78.76
111. Scottdale, Pa.	75.50
112. Niagara Falls, N. Y.	75.48
113. Babylon, N. Y.	72.96
114. Ann Arbor, Mich.	72.50
115. Jeanette, Pa.	72.16
116. West Pullman, Ill.	69.75
117. Bound Brook, N. J.	69.50
118. Bridgeport, Pa.	66.66
119. Easton, Pa.	62.50
120. Sykesville, Pa.	62.14
121. Lorain, Ohio	61.26
122. Taunton, Mass.	58.92
123. Superior, Wis.	56.04
124. E. Chicago, Ind.	55.33
125. Curtis Bay, Md.	55.00
126. New Alexandria, Pa.	53.80
127. Millville, N. J.	53.77
128. Export, Pa.	53.45
129. Philadelphia, Pa. (c. Gnma)	53.35
130. Titusville, Pa.	51.00
131. Mahanoy City, Pa.	50.00
132. Tams, W. Va.	50.00
133. Oxford, N. J.	47.81
134. Milwaukee, Wis.	46.00
135. Phoenixville, Pa.	40.80
136. Port Chester, N. Y.	38.00
137. Southport, Conn.	36.01
138. Canajoharie, N. Y.	35.16
139. Albany, N. Y.	33.00
140. Parkesburg, Pa.	31.00
141. Middletown, Pa.	30.67
142. Keiser, Pa.	30.00
143. Coal Ridge, Ohio	27.78
144. West Newton, Pa.	27.36
145. Elkhorn, W. Va.	27.00
146. Speonk, L. I., N. Y.	24.70
147. New Castle, Pa.	24.00
148. Manville, R. I.	23.35
149. Rhone, Pa.	22.84
150. E. St. Louis, Ill.	22.00
151. Farrel, Pa.	21.25
152. Crompton, R. I.	20.37
153. Rankin, Pa.	15.00
154. Kingston, Pa.	13.25
155. Frankfort Heights, Ill.	12.50

Разом вплинуло **$50.408.06**

ПРИХОДИ:

155 комітетів прислало жертви на суму	$50.408.06
Від приватних осіб і організацій вплинуло	2.236.40
Процент	132.27
Разом (згідно з оголошеними звітами)	**52.776.67**
Крім того вплинули до банку жертви, прислані впрост приватними особами, яких імена ще не оголошені, на суму	412.65
Загалом вплинуло	**$53.189.32**

РОЗХОДИ:

2,000.000 тегсів, Салісбурі Манюфекчюрінґ Ко.	$ 1.440.00
47.266 пушок, Емпаер Пейпер & Бакс Ко.	754.89
50.000 лент, Амерікен Флег Ко.	750.00
75.000 написий на пушки, Полус & Говел Прес	76.25
1.000.000 розкидок і 50.000 лість	1.026.00
Проклямації, відозви до банків, фабрик, духовенства і всі прочі друки враз з пересилкою (друкарня „Свободи")	437.22
За англійські книжки в українській справі	54.00
Оплата почти і експресу, достава, пакованє	329.69
Пачки до висилки пушок і друків, Амерікен Корруґейтед Пейпер Ко.	174.87
Платня двох робітників (Дм. Андрейко $175.00 і Василь Білинський $50.00)	225.00
Англійский переклад статий і друків	80.00
Кошти подорожи трох членів до Вашінґтону	60.00
Вінета на лісти	10.00
Телеграми до Києва в справі посилки гроший	29.46
Загалом видано	**$ 5.447.38**

ЗАГАЛЬНЕ ЗІСТАВЛЕНЄ ПРИХОДІВ І РОЗХОДІВ.

Приходи—по день 6. вересня 1917 р. виносять	$53.189.32
Розходи—кошти уладженя „Українського Дня"	5.447.38
Чистий дохід з „Українського Дня" по день 6. вер.	**$47.741.94**
Вислано дня 2. липня до Української Центральної Ради в Києві 100.000 рублів на	22.000.00
Остає в касі	**$25.741.94**

Відтак зложили звіт члени контрольної комісії, І. Боросевич і А. Савка, з переведеного провіреня рахунків „Українського Дня". Члени контрольної комісії ствердили, що предложений фінансовою комісією звіт вповні годить ся з книгами фінансового секретаря і касієра, що всі чеки є виплатані асиґнатами і книгами, та що виказана готівка находить ся на банковім конті.

Відтак приступлено до дискусії над справами, які стоять в злуці зі справою „Українського Дня".

Ухвалено оголосити в українських часописах подрібні звіти поодиноких комітетів зі збірок жертв з нагоди „Українського Дня".

Ухвалено візвати місцеві комітети, які дотепер ні звітів ні гроший зі зібраних жертв не прислали, щоби се в як найкоротшім часі зробили. Комітети, які вислали гроші впрост до Червоного Хреста у Вашінґтоні, мають ся завізвати, щоби вони заслали до Української Ради посьвідки на вислані гроші. В противнім случаю дотичні комітети будуть до сього візвані публично, а в разі непослуху будуть змушені до сього правними средствами.

Дальше ухвалено, щоби по цілковитім закінченю збірок з нагоди „Українського Дня" видати окремою книжочкою історію „Українського Дня".

Ухвалено вислати письменну подяку Впр. о. адміністраторови Понятишиному за його щирі заходи коло узисканя дозволу на уладженє „Українського Дня" в Злуч. Державах.

Висилка гроший до Києва.

Голова Товариства, о. Довгович, здав відтак точне справоздане зі запомоги в сумі 100.000 рублів ($22.000), висланої на руки Михайла Грушевського, президента Української Центральної Ради в Києві.

Справу висилки запомоги до Києва порішено на засіданю екзекутивного комітету Укр. Ради з дня 22. червня, сповнюючи просьбу комітету для галицьких збігців, основаного при Українській Центральній Раді в Києві.

З приводу вістий про сильне політичне напруженє між Укр. Центр. Радою і російським провізоричним правительством, з посилкою здержано ся до дня 2. липня с. р., коли з Росії надійшли відрадніші вісти.

Дня 2. липня с. р. екзекутивний комітет дав банкови Федерал Трост Ко. оф Нюарк, Н. Дж. поручене вислати 100.000 рублів за $22.000 на адресу Михайла Грушевського; як сьвідчить про се понизше наведена фотографічна відбитка посьвідки:

Federal Trust Company

747 Broad Street,

Newark N.J. July 2d, 1917.

RECEIVED from Ukrainian Alliance of American, Ukrainian War Relief Fund, their check for $22,000. for which we cabled through the Mechanics & Metals National Bank, New York City, the equivalent to Michael S. Hrushevsky, President of Ukrainska Centralne Rada, Kiev, Russia.

Е. Шадіне
Vice President

В тиждень по надано посилки одержала Українська Рада повідомлене, що виплата гроший здержана аж до порішеня сеї справи російським правительством, як се сьвідчить понизше наведений лист з банку, який звучить:

FEDERAL TRUST COMPANY
747 Broad Street.

Newark, N. J., July 10th, 1917.

EFM-D

Rev. Waldimir Dowhovych, President,
Ukrainian Alliance of America,
29 Chestnut St., Yonkers, N. Y.

Dear Sir:

With reference to your order of July 2d, requesting us to transfer by cable 100,000 Roubles to Michael S. Hrushevsky, President of Ukrainska Centralna Rada, Kiev, Russia, we received a telegram to-day from our New York correspondents, transmitted to them by their agents in Petrograd, which reads as follows:

"Yours fourth execution order favour President Ukrainskaia Rada Hrushevsky suspended till decision credit Chancery."

We are charging your account $16.34, cost of the above message and cost of cable to Russia.

Our correspondents further insruct us not to refund the money to you as yet, until we receive definite information from them that they consider the instructions to cable this amount cancelled.

Yours very truly,
EDWARD MAGUIRE, Vice President.

По українськи:

Всч. Володимир Довгович, Президент
Української Ради в Америці.

Поважаний Пане:

В справі Вашого припорученя з 2. липня, у якім Ви бажаєте, щоби ми вислали кабелем 100.000 рублів до Михайла Грушевського, президента Української Центральної Ради в Києві, Росія, ми одержали нині від наших нюйоркських кореспондентів телеграму, яку їм переслали їх аґенти в Петрограді. Ся телеграма звучить:

„Ваше поручене виплати з четвертого (липня) на руки президента Української Ради, Грушевського, здержано аж до порішеня-предтвореня Радою".

Ми обчислюємо Ваше конто кштом $16.34, яко кошт повисшої телеграми і кошт кабелю до Росії.

Наші кореспонденти дальше дораджують нам, аби ми покищо не звертали Вам гроший, аж доки не дістанемо від них докладних інформацій, що після їх думки вересньску треба відкликати.

Дня 19. липня банк повідомив, що гроші відповідно до даного припорученя будуть задержані в російськім банку, доки справа не буде остаточно порішена. Лист звучить:

FEDERAL TRUST COMPANY
747 Broad Street.

Newark, N. J., July 19, 1917.

EFM-M.

Rev. E. Sydoriak,
42 Van Buren Street, Passaic, N. J.

Dear Sir:—

We wrote our correspondent the Mechanics and Metals National Bank, New York, on July 17th relative to the matter of cabling one hundred thousand Roubles to Kiev and received the following reply to our letter which we send you for your information:

"We have your letter July 17th and beg to confirm conversation of the writer with you by telephone this morning, to the effect that we are to let the matter of the one hundred thousand (100,000) Roubles payment in Kiev remain as it is for the present. The Russian bank will make payment to the beneficiaries if, and as soon as, they are permitted by their government.

You will explain to your customer that when the payment is cancelled and we receive advice by cable from our correspondent that the one hundred thousand Roubles have been credited to our account, then we will be in a position to sell this amount of Roubles and can refund to you the amount realized for such sale. A few days ago, one hundred thousand Roubles could be sold for $23,500, whereas, today they would bring a little more than $21,000. The amount realized by the sale is the amount we could refund to you.

We await your further instructions and remain, etc."

Yours very truly,
EDWARD MAGUIRE, Vice President.

По українськи:

Всч. Е. Сидорак,
Пасейк, Н. Дж.

Поважаний Пане:

Ми писали до нашого кореспондента „Механікс енд Метелс Нейшенел Бенк" в Ню Йорку дня 17. липня в справі пересилки кабелем сто тисяч рублів до Києва і на свій лист одержали слідуючу відповідь, яку пересилаємо Вам для Вашої інформації:

„Ваше письмо з 17. липня дістали і ствердимо телефонічну розмову приговорену з Вами, щоби ми справу виплати в Києві сто тисяч (100.000) рублів остави(ли) як зараз стоїть від „теперішну пору. Російський банк виплатить згадану квоту дотичним людям, коли лише дістане на се дозвіл від свого правительства.

Ви вповните свому клієнтови, що коли виплата буде неможлива і коли ми дістанемо від свого кореспондента кабелеу вістку, що сто тисяч рублів, передасть се на наше конто, то тоді ми зможемо сю квоту рублів спродати і дерержану з сеї продажі суму Вам звернути. Перед кількома днями сто тисяч рублів можна було продати за $23.500, але нині коли принесли лише трошки більше ніж $21.000. Ми можемо звернути Вам тільки таку квоту, яку одержимо з продажі.

Очікуємо на дальші інструкції і остаємо, і т. д."

Дня 14. серпня надійшло з Києва від комітету галицьких збігців телеграфічне повідомлене слідуючого змісту:

Kiev, Aug. 14.

Ukrainian Alliance of America,
29 Chestnut St., Yonkers, N. Y.

Promised by cable a hundred thousand Roubles for Ukrainian War Sufferers we did not yet received. Ask your bank and answer please by cable. — Gherasimovitcs, Lysanowski, Ukrainian Central Rada.
— Galician Exiles Committee, Kiev, Wolodymirska 57.

По українськи:

Київ, 14. серпня.

Українська Рада в Америці,
29 Чесют ст., Йонкерс, Н. Й.

Обіцяних кабелем сто тисяч рублів для українських жертв війни ми ще доси не одержали. Просимо запитати про се свій банк і відповісти кабелем. — Герасимович, Лизановський. Українська Центральна Рада.
— Галицький комітет для заслацнів, Київ, Володимирська 57.

З огляду, що банк, через котрий гроші посилано, не міг дати і відповіди, бо сам не мав відомости, чи справа посилки зістала остаточно порішена, вислано до Укр. Центр. Ради телеграму, в якій повідомлено, що гроші вислано до Києва ще 2. липня та що банк чекає на рішенє правительства.

Дня 25. серпня надійшла телеграма від Азійсько-російського Банку, що гроші зістали вже виплачені.

FEDERAL TRUST COMPANY
747 Broad Street.

August 25th, 1917.

EFM-D

Rev. Waldimir Dowhovych, President,
Ukrainian Alliance of America,
29 Chestnut St., Yonkers, N. Y.

Dear Sir:

We are in receipt of a communication from the Mechanics and Metals National Bank, New York, to-day, in which they advise us of the receipt by them of the following cablegram from their Petrograd correspondent, the Russio-Asiatic bank.

"Yours fourth July according authorisation credit Chancery transferred to-day Hundred Thousand Roubles Hrushevsky, Kiev."

You will understand that this relates to Roubles One Hundred Thousand (100,000 Roubles) cable transfer which we sold to you on July 2d.

At the time our correspondent cabled us that the Russian government would not permit the payment and you will note from the above cablegram that the objections of the government have been removed and the amount paid.

They further advise us that they are charging our account $8.60, the cost of the above cable and we therefore charge your account this same amount.

Yours very truly,
EDWARD MAGUIRE, Vice President.

По українськи:

Всч. Володимир Довгович, Президент
Української Ради в Америці.

Поважаний Пане:

Ми одержали нині з „Механікс енд Метелс Нейшенел Бенк" в Ню Йорку письмо, в якім вони повідомляють нас, що дістали від свого петроградського кореспондента з Російсько-Азійського банку слідуючу кабелеграму:

„Вашепіше ще Вашого припоручення з 4. липня вислано за дозволом кредитової Ради (російського правительства) сто тисяч рублів Грушевському в Києві".

Ви догадуєте ся, що се відносить ся до тих висланих кабелем 100.000 рублів, які ми Вам продали 2. липня.

А ще далі наш кореспондент повідомив нас бу кабелем, що російське правительство не хотіло дозволити на виплату, а з повисшої кабелеграми видно, що спротивлене правительства зупинено і суму виплачено.

Далі вони повідомляють нас, що обчислюють разом конто квотою $8.60, яко коштом повисшого кабелю, і таксамо квотою на обтяжуючо Ваше конто.

Повідомленя від Української Центральної Ради впрост Української Ради доси не одержала.

Чи спізнене виплати посилки мало місце з причини неупорядкованих відносин в Росії чи може з причини доносу ворогів Української Ради, сього покищо годі було провірити. Можна лише здогадувати ся, що в тім була також і рука ворогів Української Ради.

Члени Української Ради доложили тут всіх старань і робили всі можливі заходи, щоби помік як найскорше дійшла до місця свого призначеня. Між иншим треба тут згадати, що члени Укр. Ради підозрівають в перепонах, які стрічала посилка гроший, руки ворогів Укр. Ради, просили федеральні власти, щоби провірили справу фондів і висилки гроший. В тій цїли був голова товариства, о. Довгович, на віть особисто в департаменті для заграничних справ. Можливе, що й те причинило ся до остаточного успішного полагодженя посилки.

Висказуючи щиру подяку членам екзекутивного комітету, а передівсім о. Довговичеви за його труди і заходи в справі посилки, члени ширшого комітету з обуренем пятнують низькі і підлі брехні та інсинуації, які були поміщені з приводу се: висилки гроший в часописях „Народній Волі", „Народі" і „Робітнику".

Ухвалено гроший зібраних з нагоди „Українського Дня" не передержувати, але вислати їх на призначену поміч. В тій цїли поручено екзекутиві, щоби робила старанє в американського правительства в цїли внедненя дозволу в справі висланя грошевої помочи для Українців, які потерпіли у війні, а жиють тепер в межах територій, находячих ся в руках центральних держав.

Ухвалено розвинути наново як найсильнійшу акцію в справі дальшого збираня жертв на згадану цїль.

З огляду на те, що деякі фонди, на які дотепер збирало ся жертви, не мають вже праці істнованя, ухвалено, щоби тісамі фонди позістали ще до кінця року, а на річних загальних зборах Української Ради справу поділу фондів остаточно порішить ся.

Видане книжки „України".

Ухвалено приняти оферту фірми Ренд МкНалли і Ко., Ню Йорк, на видруковане в англійськім переводі 5.000 примірників книжки „Україна", написаної др. Ст. Рудницьким.

Ухвалено видати також в англійській мові брошуру, в якій була би представлена українська справа за час від початку війни дотепер.

Звіт комісії інформаційно-пресової.

Члени інформаційно-пресової комісії предложили звіт з нарад, які відбули ся з нагоди зїзду у Філядельфії дня 7. серпня.

Відтак голова інформаційно-просьвітної комісії предложив програму дальшої праці Укр. Ради. По переведеню дискусії над поодинокими точками програми, програму принято до відома і її одобрено.

О год. 10-тій вечера нарада закінчено.

ЗА УКРАЇНСЬКУ РАДУ:

Гр. Заячківський, секр.

Друкарня „Свободи"

виконує

СТАРАННО, ДЕШЕВО І НА ЧАС ВСЯКІ ДРУКАРСЬКІ РОБОТИ,

як:

ФІКЕТИ, ПРОГРАМИ НА ПРЕДСТАВЛЕНЯ, ЗІЗДИ І КОНЦЕРТИ, ЛИСТИ, КОВЕРТИ, НАГОЛОВКИ ДО ЛИСТІВ, ФОРМУЛЯРИ, КАРТИ КУПЕЦЬКІ І ВІЗИТОВІ, КНИЖОЧКИ КОЛЕКТОРСЬКІ ДЛЯ ТОВАРИСТВ І БРАТСТВ, СТАТУТИ, БРОШУРИ І БІЛЬШІ КНИЖКИ.

Вп. Управники Відділів У. Н. Союза можуть завертатися зі всякими другами до друкарні „Свободи".

Замовлені і гроші посилайте до:

"SVOBODA"
3 Grand St., Jersey City, N. J.

ЧИ ВИ МАЄТЕ НОВИЙ ЦІННИК КНИЖОК „СВОБОДИ"?

А може Ваші знакомі потребують? Ми вишлемо Вам даром. Пишіть на адресу:

„SVOBODA",
83 Grand St., Jersey City, N. J.

"SVOBODA" (LIBERTY)
the Ukrainian newspaper
published three times a week: Tuesday, Thursday and Saturday by Ukrainian National Association at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Established 1893.

JOSEPH STETKEWICZ, editor
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ANDREW SAWKA, manager
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as second-class matter March 30, 1911, at the Post Office at Jersey City, N. J., under the Act of March 3, 1879.

SUBSCRIPTION:
In United States:
$2.50 per year
$1.25 per 6 months
$1.00 per 4 months
In Jersey City and to foreign countries:
$3.25 per year
$1.75 per 6 months
$1.00 per 3 months
Single copy 3 cents.

ПЕРЕДПЛАТА:
в Зєдинених Державах:
на рік $2.50
на пів року $1.25
на 4 місяці $1.00
В місті Jersey City і за границю:
на рік $3.25
на пів року $1.75
на 3 місяці $1.00
Поодиноке число 3 центи.

За кожду зміну адреси платить ся 5 центів.

Адреса: SVOBODA
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Всі моні-ордери і чеки треба виписувати на адресу „Svoboda".

При висилаию замовлення належить додучити моні-ордер або чек.

Число телефону 498 Montgomery.

AMERICAN ASSOCIATION OF FOREIGN LANGUAGE NEWSPAPERS MEMBERSHIP LABEL

З біжучої хвилї.

Останні вісти доносять, що Михайло Іванович Терещенко зістав іменований заступником президента російського кабінету. Терещенко займає рівночасно також уряд міністра для заграничних справ.

Коли зважить ся, що президент кабінету, Керенський, обіймивши становище головного команданта військ, буде мусів майже виключно посьвятити свій час справам військовим, тим більше в теперішнім часї, коли переводить ся реорґанізацію російської армії, — то в дійсности ціла керма держави спочиває під теперішну пору в руках Терещенка.

Керенський і Терещенко — се одинокі мужі, які від початку революції позістали аж дотепер в російськім кабінеті.

Своє високе і визначне становище завдячує Терещенко своїм великим особистим здібностям. З другої знова сторони Терещенко, будучи Українцем, став лучником між Українцями а провізоричним правительством. І коли між Українцями і провізоричним правительством, помимо нераз навіть великого напруженя, до кризи дотепер не прийшло, то се в дуже великій мірі заслуга Терещенка. Як високо цінить особу Терещенка, можна вносити хочби з сього, що помимо того, що деякі вважали його за представителя маючої кляси (Терещенко є властителем великого числа цукроварень; його прозвано „королем цукру"), то навіть крайні соціялістичні елементи згодили ся на те, щоби Терещенко війшов до кабінету пятьох.

Кадети „не хочуть" брати участи в демократичнім конґресї...

Як доносить з Петроґраду, на засїданю центрального виділу партії кадетів ухвалено усунути ся зовсїм від співучасти в демократичнім конґресї, який має розпочати ся в Петроґраді дня 25. вересня.

Чи така заява зі сторони кадетської партії була потрібна? Здаєть ся, що вона була злишна, бо кадетів не то що на конґрес не пропено, але противно: заборонено їм брати участь в конґресї. На засїданю петроґрадської ради робітничих і салдатських депутатів ухвалено резолюцію, щоби представників російської буржуазії виключити від співучасти в нарадах демократичного конґресу. В конґресї мають взяти участь лиш елементи революційні, демократичні. Для кадетів, представників російської капіталістичної кляси, на конґресї місця нема.

Кадетам в останних часах взагалі не ведеть ся. Проти них виступили рішучо не лиш Українці, але і всї російські партії соціялістичні. Нині кадети сповняють службу колишних чорносотенців.

РОДИМЦІ!
ВАШИМ ОБОВЯЗКОМ Є ПЕРЕДПЛАЧУВАТИ І ПОШИРЯТИ МІЖ ЗНАКОМИМИ СВОЮ РІДНУ ҐАЗЕТУ НА ЧУЖИНЇ — „СВОБОДУ".

Декларація тимчасового правительства в справі України.

(Дня 15. липня вечером в канцелярії тодішного російського премієра, кн. Юрія Львова, покінчило ся спеціяльне засїданє тимчасового правительства, яке радило над українською справою. Засїданє ухвалило, щоби тимчасове правительство віднесло ся до Української Центральної Ради з понизшою декларацією).

Вислухавши звіт міністрів Керенського, Терещенка і Церетелїя про українську справу, тимчасове правительство приняло слїдуючі ухвали:

Назначити в ролї висшого органу управи краєвими справами на Українї окремий орґан — ґенеральний секретаріят, — котрого склад буде назначений правительством за згодою Української Центральної Ради, доповненої на справедливих основах представниками инших народностий, живучих на Українї, в особах їх демократичних орґанїзацій.

Через згаданий орган будуть переводити ся всї розпорядженя, які тичать ся житя краю і його управи.

Уважаючи, що питанє про національно-політичний устрій України і питанє про способи полагодженя в нїй земельної справи повинно бути рішене установчими зборами, тимчасове правительство зі співчутєм відносить ся до виготовлена Українською Центральною Радою, доповненою вказаним способом, проєкту про національно-політичну форму України в такім виді, в якім сама У. Ц. Рада буде уважати за відповідний інтересам краю, а також про форму рішеня земельного питаня, предкладаючи сї проєкти установчим зборам.

Тимчасове правительство, уважаючи конечним в часї війни заховати боєву єдність армії, уважає за недопустимі такі кроки, які можуть нарушити єдність її орґанїзації і команди, як примірем зміна під теперішну хвилю мобілїзаційного пляну, переходячи безпроволочно до системи територіяльного укладу частий або надавати командні права якимнебудь суспільним орґанїзаціям.

Рівночасно правительство уважає можливою працю в напрямі тїснїйшого національного обєднаня Українців в рядах самої армії або формованє віддільних частий (відділів) виключно з Українців, о скільки таний крок буде уважати ся зі сторони воєнного міністра можливим в технїчнім відношеню і не нарушить воєнної спосібности армії.

Під теперішну пору, щоби скорше й успішнїйше добити ся тої цїли, тимчасове правительство уважає можливим поклинати до здїйсненя тої задачі самих жовнїрів-Українців, для чого, за порозумінєм з У. Ц. Радою, можуть бути вислані делєгати-Українцї, котрі будуть розміщені при кабінетї міністра війни, при ґенеральнім штабі і при головнім командантї.

Що відносить ся до воєнних українських комітетів на позиціях, то вони сповнають свої функції на спільних основах, при чім їх дїяльність повинна бути згідна з дїяльностию инших воєнно-суспільних орґанїзацій.

Сю декларацію підписали Керенський, Терещенко і Церетелї.

Ся декларація є заявою російського тимчасового правительства про українську справу. Українська Центральна Рада дала тимчасовому правительству до вибору: або оголосити акт, підписаний 14. липня 1917 року міністрами Терещенком і Церетелїм, або видати свою власну декларацію. Правительство згодило ся на друге жаданє.

НОВИЙ УНІВЕРЗАЛ УКРАЇНСЬКОЇ ЦЕНТРАЛЬНОЇ РАДИ.

Громадяни землї української!

Представники тимчасового правительства повідомили нас про ті певні заходи, яких тимчасове правительство має вжити в справі управи на Українї до установних зборів. Тимчасове правительство, стоячи на сторожі здобутої революційним народом волї, визнаючи за кождим народом право на самовизначенє і відкладаючи остаточне встановленє форми його до установчих зборів, простягає руку представникам української демократії, Центральній Радї, і закликає в згодї з ним творити нове житє України на добро всеї революційної Росії.

Ми, Центральна Рада, яка завсїди стояла за тим, аби не відділяти України від Росії, аби вкупі з усїми народами її прямувати до розвитку та добробуту всеї Росії і до єдности демократичних сил її, з задоволенєм приймаємо заклик правительства до єднаня і оповіщаємо всїм громадянам України:

Українська Центральна Рада, вибрана українським народом через його революційні орґанїзації, незабаром доповнить ся на справедливих основах представниками инших народів, що живуть на Українї, від їх революційних орґанїзацій, і тодї стане тим єдиним найвисшим орґаном революційної демократії України, який буде представляти інтереси всеї людности нашого краю.

Доповнена Центральна Рада виділить наново зі свого складу окремий відповідальний перед нею орґан — ґенеральний секретаріят, що буде представлений до затвердженя тимчасовому правительству, яко носитель найвисшої краєвої влади тимчасового правительства на Українї.

У сїм орґанї будуть обєднані всї права і засоби, щоби він, яко представник демократії всеї України і разом з тим яко найвисший краєвий орґан управи, мав змогу виконувати складну роботу орґанїзації та впорядкованя житя всього краю в згодї з усею революційною Росією.

В згодї з иншими національностями України і працюючи в справах державної управи яко орґан тимчасового правительства, ґенеральний секретаріят Центральної Ради твердо іти-ме шляхом зміщеня нового ладу, утвореного революцією.

Прямуючи до автономного ладу на Українї, Центральна Рада, в згодї з національними меньшостями України, підготовляти-ме проєкти законів про автономний устрій України для внесеня їх на затвердженє установчих зборів.

Вважаючи, що утворенє краєвого орґану тимчасового правительства на Українї забезпечує бажане зближенє управи краєм до потреб місцевої людности в можливих до установчих зборів межах, і визнаючи, що доля всїх народів Росії міцно звязана з загальними здобутками революції, ми рішучо стаємо ся проти замірів самовільного здїйсненя автономії України до всероссійських установчих зборів. Що торкаєть ся комплєтованя українських військових частин, то для сього Центральна Рада мати-ме представників при кабінетї військового міністра, при ґенеральнім штабі і верховнім головнокомандуючім, які будуть брати участь в справах комплєтованя окремих частин виключно Українцями, о скільки таке комплєтованє після гадки військового міністра буде являти ся технїчного боку можливим без нарушеня боєвоспосібности армії.

Повідомляючи про се громадян України, ми твердо віримо, що українська демократія, яка передала нам свою волю, разом з революційною демократією всеї Росії та її революційним правительством приложить всї свої сили, щоб довести всю державу і зокрема Україну до повного торжества революції.

У Києві, 3. липня 1917.

Вісти з України.

ОГОЛОШЕНЄ ДРУГОГО УНІВЕРЗАЛУ УКРАЇНСЬКОЇ ЦЕНТРАЛЬНОЇ РАДИ.

В Педаґоґічнім музею відбуло ся торжественне засїданє Української Ради Воєнних Депутатів, на котрім зістав проголошений новий універзал Центральної Ради і телєґрама тимчасового російського правительства. Предсїдателював Чонковський. Почесним предсїдателем зістав вибраним М. С. Грушевський. Були присутні майже всї члени ґенерального секретаріяту: Винниченко, Петлюра, Барановський, Мартос, Стешенко, Садовський, Христюк і Шульгін (заступник секретаря міжнародних справ). Предсїдатель секретаріяту, В. Винниченко, читає текст нового універзалу Центральної Ради, який присутні слухають стоячи, і телєґраму (декларацію) тимчасового правительства.

Промова М. С. Грушевського.

По прочитаню універзалу Ради і телєґрами правительства виголошують промови представники Центральної Ради, секретаріяту і ради військових депутатів.

Предсїдатель Центральної Ради, проф. М. С. Грушевський, говорить слїдуюче:

Ви вислухали другий універзал Центральної Ради, в котрім оголошуєть ся про нову стадію українського житя. Тимчасове правительство передає Центральній Радї, доповненій представителями неукраїнських національностий, компетенцію краєвої влади на Українї, і Українська Рада лишаєть ся орґаном влади на Українї. Ми переходимо висшу чергу, дістаємо практичну автономію України з законодатним і адміністраційним орґаном—Радою, вкупі з секретаріятом. Дістаючи той орґан влади, ми повинні тямити, що все треба обєднати під правлїнем нового орґану. Час, що лишаєть ся до офіцїяльного проголошеня Ради орґаном на Українї, ми повинні використати для переходу від моральних форм влади до влади правової.

Промова М. С. Грушевського вкриваєть ся рясними оплесками і окликами: „слава!"

Промова В. К. Винниченка.

Предсїдатель ґенерального секретаріяту, В. К. Винниченко, промовляє в імени секретаріяту:

Дорогі товариші! Ми дійсно переходимо велику границю, границю нашого безправя. Ясно було, що кілько-б ми не мали моральної сили, вона повинна була обернути ся в силу фактичну. Церетелї, відїзджаючи, сказав менї: „Або ми, соціялісти, вийдемо, або вийдуть ті, хто проти нас. Ви, українські демократи, повинні старати ся, щоби той лад був на користь російській демократії".

І ось в імени ґенерального секретаріяту я заявляю: ми ще не вповні зорґанїзували ся. Ґенеральний секретаріят просить піддержувати його всїми силами і вірити, що коли ми всї разом не будемо захищати свої інтереси, то справа наша не вийде вперед так, як треба. Витаю з новим ладом вас і всю Україну. Прошу у вас довіря і помочі.

Секретар військових справ і предсїдатель військового ґенерального комітету, **С. В. Петлюра**, в своїй промові заявляє:

Я, товариші, взяв слово длятого, щоби підкреслити сказане тов. Винниченком. Наша воля повинна бути єдиною в справах військових. Я вчера в подробицях виложив вам плян роботи військового ґенерального комітету.

Ви знаєте, що той плян можна перевести в житє тільки при загальній помочі. Я кличу вас до активного і нерозпорошеного піддержуваня. Єдина воля дійсно поможе здїйснити наші мрії.

Сильну промову, перервану оплесками, виголошує предсїдатель Української Ради Салдатських Депутатів, салдат **Березняк**.

На мою долю — говорить він — випало щастє від ради військових депутатів сказати перше слово першим українським міністрам. (Бурливі овації на адресу членів ґенерального секретаріяту). Ще таки недавно красші сини України були десь далеко, на чужині або в темних кутах, і робили сьвяте демократичне дїло — будили нарід. Нас не бачили, не чули, не хотїли знати. Як грім вибухла революція. Впав трон, впали царські міністри, і українська демократія зрозуміла, що перший удар треба й зробити вкупі зі всїми, і вона зробила. Тепер міністри-соціялісти прийшли й сказали: демократіє українська, наша робота була і буде одна. Ми будемо говорити велике дїло Росії, а вам поручаємо дїло Україні. Сей тяжкий тягар ми взяли і понесемо, поки революція не увійде в певні границї. Наше правительство мало нам роботу, і ми її зробимо. Військова рада депутатів заледви зорґанїзувалась і намічає шляхи, відомі ґенеральному секретаріятови. Ми тими шляхами піддемо. Ми віддамо всї сили зоруженого війска, щоби той крок не був останнім.

Звертаючи ся до М. С. Грушевського, тов. Березняк заявляє:

До вас, Михайле Сергієвичу, моє слово. Ви давно стали на сторожі інтересів українського народу. Ви своїм словом будили нарід. Се були тяжкі часи. Але теперішний момент винагородить вас за все. Сього моменту ми повік не забудемо.

При довго невтихаючих оплесках тов. Березняк цїлуєть ся з М. С. Грушевським.

У відповідь Березнякови М. С. Грушевський заявляє:

Так, дорогі товариші. Ся хвилина замного мене нагородила. Я щасливий. Нема для мене нічого висшого, ніж ви, воєнний український нарід. Я радий, що той момент переживаю разом з вами. Ви добре розумієте, що значить національна дисциплїна. Чувство єдности і дисциплїни ви внесете в широкі круги, куди йдете самі. З сучасної важної хвилї треба відкинути всї сумнїви і всїм іти одною збитою лавою. Дорогі товариші, я чекаю від вас повного довіря секретарїятови, повної піддержки не за страх, а за совість. Вірю у вас і у вашу поміч.

Засїданє закінчуєть ся співом „Заповіту" і „Ще не вмерла Україна".

Новий універзал опублїкований на чотирох мовах: українській, російській, польській і жидівській.

Телєґрами воєнним властям про універзал.

Український ґенеральний військовий комітет ухвалив розіслати телєґрафічно новий універзал і текст телєґрами тимчасового правительства всїм головним командантам на фронтах, командантам фльоти і начальникам округів з просьбою проголосити його.

УХВАЛИ УКРАЇНСЬКОГО ЗЇЗДУ ХЕРСОНЩИНИ.

Про земельну справу.

Одеса, 14. липня. — Український зїзд херсонської ґубернії про земельну справу ухвалив слїдуючу резолюцію:

Вся земля на Українї без викупу переходить в український земельний фонд, котрим розпоряджає сам нарід через український сойм.

Всеросійські установчі збори повинні се затвердити.

Для справедливого порішеня земельної справи працюючий нарід повинен взяти участь в земельнім комітетї й оснувати український центральний комітет.

Про військову орґанїзацію.

Одеса, 14. липня. — Український зїзд херсонської ґубернії ухвалив резолюцію про необхідність орґанїзованя Січий і инших військових орґанїзацій по селах і містах чорноморського району.

Про галицьких засланців.

Одеса, 14. липня. — Український зїзд херсонської ґубернії постановив за посередництвом Української Центральної Ради внедлати у правительства довіл на поворот із Сибіри всїх полонених Галичан, засланих за часів царя, а також відміни „черты осїдлости" (місця поселеня) братів-Галичан, яку строго переводить ся в житї, примірем іркутським комісарем.

Про наукові інституції.

Одеса, 14. липня. — Український зїзд херсонської ґубернії приняв резолюцію, жадаючи українїзації шкіл. Внесено просьбу до українського секретаріяту, щоби назначити Українця інспектором одеського шкільного округа, на місце уступившого Соковкина.

Заміна команди офіцирами-Українцями.

Одеса, 13. липня. — Артилєрійна команда звільнила своїх офіцирів, замінивши їх Українцями.

Жовнїри домагають ся, аби їх відставити до Києва.

Рига, 16. липня. — Начальник військового відділу, який прибув із Пензи, доносить, що в дорозї 977 жовнїрів-Українців над проводом трох офіцирів зажадали відправити їх до Києва, до українського полку. Командант полудневo-західного фронту приказав відставити їх до вказаної армії.

Назначено слїдство над роботою трох офіцирів.

DR. RADLOW

137 East 95th Street, NEW YORK CITY.

Спеціяліст сінних, мужеских і женских недуг. Його кличе: ЛІЧИТИ ДРУГИХ, ЯК СЕБЕ САМОГО. Гваранте за радикальне і без болю лічене.

Др. Радлов говорить Вашою мовою, знає Ваші навички і звичаї, і тому є в змозі вилічити Вас скорше від других лікарів, які лічать при помочи тумачів.

Години принята: щодня від 9. до 6. вечер; вівторки і четниці від 9. до 8. веч.; в неділї від 9. до 12. в полудне. 110-21

ЗВІСНИЙ

Dr. GREY

СПЕЦІЯЛІСТ.

ЙОГО ОФІС ІСТНУЄ ПОНАД 30 ЛІТ.

117 E. 17th St., New York City, близько Union Square.

Коли терпите на нирки або міхур, болї крижий, голову або груди, кашель, засуду, сечелу, нервовість, катар, слабости носа, горла і жолудка, серця, запір, пропуклину, гемороїди, фістулу, ревматизм, невральгію або яку иншу недугу, ідіть до добре звісного і давно основаного офісу д-ра Ґрея. Коли лікар, котрий лічив Вас ще не вилічив Вас, прийдіть до мене безпровольно.

ПОРАДА ДАРОМ.—ЛІКИ $1.00

За професійну обслугу числить низькі ціни.

Години: від 9-ої до 8-ої; в неділї від 9-ої до 3-ої.

Дописи.

3 AKRON, OHIO.

Дещо з нашого громадянського житя.

Здаль сї повідомити ширший загал дещо про Акрон, Огайо, Ото як я прибув до Акрон тому пару літ назад, то я не чув тут про українську мову, про пісню, не бачив українського представленя. Але по тих кількох роках, так сказати в минулих двох роках, зачало ся засівати українство і так тепер, як кождому видно, вже сходить те зернятко з висхолої та заточеної землї, заглушеної всяким терням і нечистотою. Випускає цьвіт з закалених серць українського народу, але треба сказати, відки воно мало початок.

Насамперед були тут люди, котрі завязали братство Сошестия св. Духа, відділ 295 У. Н. Союза. Се був малий відділ і він ледви що жив тут через тих пару літ. Пізнїйше заложили братство св. Івана Хрестителя, відділ „Провидїня" і таксамо ішло тяжко. Наріж зачав думати, як би то зєднати більше людий до купи. І так приступили до будови церковці, побудували її, а під церквою і підвоєнну галю. Тепер чоловік побачить більше українського народу коло церкви і скорше почує свою мову і слово і пісню; можна навіть побачити і представленя в церковній гали. Яка радість кождого щирого Українця, яка веселість в серци, як вийдуть аматори і відограють штуку в своїх звичаях, в своїй мові, як заспівають пісню українську! Кождому стане весело і мило, аж слези поставють в очах з радости і вдоволеня.

Про одно з тих представленя я хочу тут пару слів сказати. Називаєть ся то представленє „Лихий день". Воно випало несотріще, коли возьметь ся під розвагу, що народне діло щойно зачало розвиватися і нема таких вивчених ще аматорів. Але як на початках, то і так добре випало.

Як перед представленєм підносеся в гору куртина, то на сцені мож було побачити маліьскі шкільні дїточки, білі як тусята. Я сидів при заді і придивляв ся з цікавостию, що то вони покажуть. А вони стояли мовчки може яких пять хвиль, аж нараз похилили ся жовтенькі голови вниз, мов на латі дозріла пшениця.

На знак дякочителя, п. Григорія Мондчака, вийшло двох маленьких хлопців і зачали декламувати „Чий ти, сину". Ще голос не вийшов зі слабеньких грудепят, а на гали вже загуділо від бурливих оплесків. Так потім ішла черга на кожде дитя і кожде з них відділкмувало своє.

По дїточих декламациях о. Стефан Маланяк обдарував старші дїти молитвенниками, а молодші образками сьвятих.

Но тім настало представленє, котре — як я вже казав — випало несотріще.

Притім треба подякувати акронському пароху, о. Стефанови Маланякови, за те, що постарав ся о доброго дякочителя, котрому також належить ся подяка за його працю, що не жалує труду і здоровля до вивченя малих дїточок і аматорів. А потому належить ся подяка і всій сьвітній публицї, що в такім числі взяла участь у тім представленю.

І так Українцї з Акрон, О., не лишають ся позаду, але по змозі ідуть по народній дорозї за другими народами. Слава і честь Тобі, акронська Громадо, що хоч поволи, але постійно ідеш вперед!

Гість.

3 WILKES BARRE, PA.

Вистава „Свекрухи".

По кількох місяцях літнього відпочинку відбулось у нас знова представленє п. з. „Свекруха", яке відограли члени „Запорожської Січи" в неділю, 2. вересня с. р.

Не хочу я сього представленя вихвалати ані критикувати, одно кождий з гостий признасть, що всї аматори відограли свої ролї дуже добре. А коли взяти під розвагу, що кождий з аматорів тяжко працює, як не в майнах то в фабрицї, і то ще декотрі на нічну шифту, що трудно було одну пробу добре зробити, то се вийшло надсолідно добре. Тому за се всім аматорам належить ся признанє, що так добре вивязали ся зі своїх ролї.

Ролї відограли слїдуючі: Івана п. Ш. Ланий, Анну пані А. Сенюк, Доню панна Ю. Адамович, свекруху пані М. Корнова, Петра п. В. Сенюк, Запіравського п. М. Захарків, Ройгуша п. П. Корнова.

Представленє закінчено гимном „Ще не вмерла Україна", і всї розійшли ся вдоволені до дому.

Хочи представленє було таке красне і вдоволююче для кождого, бо се справдішний образ з нашого житя в рідним краю, однак не всї хотїли оцінити сю так красну штуку, а рівночасно і сей труд аматорів, як також труд режисера і дякочителя, п. Льва Кушніра, бо богато змарудало той час дома і на се представленє не прийшли. Помимо сего я маю надію, що всї наші аматори і на дальше будуть старатись, аби кожде представленє виходило так красно. Тому я від себе складаю щиру подяку всїм аматорам, а рівночасно і п. Л. Кушнірови, що так щиро трудять ся плеканєм театральної штуки.

М. І.

Через кота спалили село, а відтак потопили ся.

(Казка).

Було се за давних часів, коли то чоловік ще не знав навіть добре зьвірів розріжнити. Правда, давнїйше були великі ліси, тай зьвірів було більше на сьвітї як тепер. Давнїйше чоловік боявся не тілько великих тай напасних зьвірів, але боявся ся навіть таких як кіт.

Одного разу жило собі двоє людий. Їх хата була під лісом, дуже далеко від села. Вони ґрунту не управляли, тілки жили тим, що чоловік сполював в лісї. Вони були бездітні; не мали ні одної дитини.

Одного разу той чоловік пійшов на дови і знайшов в лісї гнїздо диких котят. Давно люди не знали цьвіть домашних котів, тілько знали за лісових лиих котів. Той чоловік взяв з гнїзда одного маленького кота і приніс до хати. Пізнїйше той кіт так привик до них, що вони так ним тїшили ся, як малою дитиною.

По якімсь часї тому чоловікови померла жінка. Він її поховав і лишив ся тілько сам з тим котом. Але йому самому було дуже нудно і вкучно жити під лїсом на самотї і він собі подумав так: „Пійду в сьвіт мандрувати". Позібрав свої лахи в тлумок і взяв дещо зїсти на дорогу. Але дивить ся на кота, а кіт так лестить ся коло нього, так помиляє за ним. Йому зробило ся жаль і він взяв собі і кота зі собою, попрощав ся з лїсом, вийшов з хати на дорогу тай іде.

Ішов він через цїлий день спокійним кроком, аж під вечер прийшов під одно невеличке село. І кожна ґазда, що ішла зі собою і через дорогу тїшить ся ним. Як прийшов під село, то того кота сховав до мішка, щоби ніхто не побачили. Як прийшов в село, дивить ся, аж знаходить ніч. Подумав він собі: „Лїпше би було в селї переночувати". Тай пійшов він до одного ґазди просити о нічлїг. Як вийшов до хати, то дуже здивував ся. Дивить ся, а там всї ліжка не стоять на земли, але всї висять на горі, поприбувані до повали. Той подорожний дуже тим здивував ся, але не каже нїчого на се, тілько питає ґазди о нічлїг. А той ґазда каже йому так: „От знаєте, я би вас переночував, але не маю для вас ліжка". А той подорожний йому каже: „Менї ліжка цїлком непотрібно; я буду спати і на земли, тілько принесїть трохи соломи, щоби я не спав на волій земли". Той ґазда йому знов каже: „Знаєте, я вам землї не жадую і соломи вам принесу, але ви в нас на земли спати не будете, бо я нас такі миши та щурі, що вам на горі спати не дадуть, не то вам на земли. Вони би вам очи повикукували". Але подорожний відповідає ґаздї: „Ви мною не журіть ся; я маю такого зьвіра, що ви тї всї миши та щурі поїсть". Ґазда подумав тай каже: „Як так, то почуйте" — тай бере капелюх на голову і йде за соломою.

Незадовго ґазда приніс соломи і зачинає подорожному задати поснїдь. А миши і щурі вже скакуть по соломі. Каже ґазда до подорожного: „Лиїть ся! Дак то можна спати межи такою зьвіриною". Але подорожний тим не журить ся, тілько засьміяв ся тай каже: „Чекайте, побачите, що то з ними зараз буде!" Вере і витягає з мішка кота, а кіт як побачить миши, як скочить межи них, як вхопить одну в уби... А другі миши, як побачили кота, тай всї повтікали по кутах.

Подорожний розібрав ся, ліг на солому, зітхнув до Бога, тай стріложенний і здоровенний заснув як забитий. А кіт сїв собі коло нього, тай що котра миш з кута вибіже, він її лапа і їсть. А як вже їсти ся миший досить, то боже здоров, душить тай на кулу кладе. А подорожний собі спокійно спить. Тай чемідь пійшла на свої ліжка, але не спить, тілько всї з гори зі своїх ліжок зі страхом придивляють ся, як кіт, той названий їм зьвір, кушить миши.

Наостанку і чемідь позасипляла, а рано, як поставали, дивлять ся, а кіт спокійно лежить коло подорожного, а коло кота лежить кучка миший та щурів. Зараз чемідь розповіла про се сусїдам, а сусїди другим сусїдам. Потому поприходили сусїди, дивлять ся на того звіра і на тії миши подушені, що лежать на купі. Аж наостанку пійшла ся ціла громада тай зачали радити ся і порадили ся так: що той зьвір дїй них є дуже потрібний і щоби того зьвіра від подорожного їм вкупити. Питають ся подорожного, чи продав би він їм того звіра. Подорожний сказав їм, що він не може його продати, бо, каже, я іду в сьвіт і той зьвір менї є в сьвітї потрібний. Але вони обіцяли йому дати за него двіста золотих. Подорожному, хоч йому було дуже жаль, але злакомив ся на гроші, а може боїв ся, щоби люди на силу не взяли кота. Згодив ся і продав їм свого кота за двіста золотих. Радні дали йому гроші, ґаздини приготовили снїданє, він поснїдав, зібрав ся, поднякував за нічлїг, тай пійшов далї, а кота зіставив.

Коли подорожний вийшов вже за село, радні хотїли кота зганяти в руки і один з них підійшов до кота і хотїв його взяти до рук. А кіт, як побачив чужого чоловіка, як замуркотить, як витріщить очи на верх, як нетромить йому пазурі в руку, а той зі страху мало не умлїв. А решта всї повтікали з хати на двір. Потому на дворі стали вони радити. Тай один з них каже: „Добре, що той зьвірка тепер має досить малих зьвірят — миший та щурів. Але що він буде їсти, як йому тих малих зьвірят не стане?" Тоді другий каже: „Треба було поспитати подорожного. Але — каже він — знаєте, ґаздове, я вас порадиму. Той подорожний ще не зайшов далеко від села; добрим конем його би здогонив". Тоді вони вибрали доброго коня і післали одного парубка, щоби він дігнав подорожного і поспитав ся, що той зьвір буде їсти, як тії всї малі зьвірята поїсть.

Парубок з охотою всїв на коня, тай що сили пігнав за подорожним. Далеко за селом парубок дігнав подорожного і ще здалека крикнув. Подорожний задержав ся. Тоді парубок, сидячи на коні, поспитав подорожного, що той зьвір буде їсти, як тоті всї миши та щурі поїсть. А подорожний йому на те відповів: „Як той зьвір тї всї малі зьвірята поїсть, то буде їсти навіть і квас". А той парубок був трохи глухий і не зрозумів добре подорожного. Він думав, що подорожний казав, що як той зьвір тї всї лиш поїсть, то буде їсти навіть і вас.

Подорожний пійшов дальше, а парубок навернув ся назад, аби як найскорше оповісти радним. Приїзджає назад тай каже, що подорожний казав, що як той зьвір всї ті малі зьвірята поїсть, то буде їсти навіть і вас.

Тоді всї з великим страхом зачали знов радити, як би того зьвіра ратувати. Один з радних каже: „Замкнїм того зьвіра в хатї. Доки він буде мати миши, то буде жити, а як йому не стане миший, то мусить згинути". Всї згодили ся на ту раду. Замкнули кота в хатї, а самі пійшли.

Але кіт, як кіт: хоч мав досить миший, то йому було вкучно без людий. Була одна шиба збита в вікнї. Кіт вискочив на лавку, а з лавки через вікно на двір і ходить собі помежи будинки і по городї. А люди, як побачили, що кіт ходить по городї, тай знов стали ся радити, що з ним зробити.

Якось котови навкучило ся ходити по дворі, тай поліз назад до хати. Тоді вони порадили ся так, що треба хату підпалити на чотири части і вай кота згорить разом з тим зьвіром. Но і так зробили. Підпалили хату на чотири части, але забули заткати ліри в вікнї. Щойно люди вийшли від хати, а кіт гоп у вікно; тай вискочив на город. Кіт ходить по городї, а хата горить. Від хати заняли ся і другі будинки. Так горів будинок за будинком, аж згоріло ціле село. Тілько зістала серед села черниця, з котрої люди брали воду. А коло черниці стояв високий журавель з ведром. Кіт, як узрів огонь, зі страху видрапав ся на самий вершок на журавель, тай сидить.

Як вже згоріло ціле село, люди прийшли до черниці по воду, щоби ґасити ґарнца. Дивить ся, а кіт, той їх великий ворог, сидить на верха на журавли. А як побачив людий на долї коло черниці, то зі страху зачав мявкати: мяв! мяв! і зачав помалу сїзати з журавля. А люди думали, що він з горя мяв: „Ратуйте, що буде їх мяв" і лупив. Тай стали втікати.

Але недалеко тої черниці був глибокий став. Люди опинили ся аж на березї над водою. Оглядають ся, а кіт біжить за ними. Тоді вони зі страху перед котом, щоби їх не поїв, посскали всї де стояли тай потопили ся.

А кіт і далї волочить ся по селї.

Гість.

Подав Василь Горшельський.

РУХ У ВІДДІЛАХ У. Н. СОЮЗА.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Тов. „Народна Помич", від. 14. повідомляє всїх своїх членів, що слїдуючий мітинґ відбудеть ся в суботу, 22. с. м., в гали під ч. 414 Іст 5-та улиця. Початок точно о годинї 8-ій вечером. На сей мітинґ повинен явити ся кождий член, бо маємо важні справи до полагодженя. Котрий член приправить на сей мітинґ нового члена, отримає нагороду 50 центів від секретаря, а від членів дістане щиру подяку. — М. Ставчанський, секр.

ШИКАГО, ІЛЛ. Бр. ск. Юрія, від. 379. повідомляє всїх своїх членів, що тут квартальний мітинґ відбудеть ся дня 23. с. м., о годинї 7.30 вечером, в гали на ул. Гр. Ґрін Роґеть. Кождий член і гражданин мусить конечно на сей мітинґ прибути, бо маємо дуже важні справи до порішеня. Неприсутні члени будуть карані після статуту. Зараз по подяєть ся до відома всїм членам, що відтепер всї звичайні мітинґи будуть відбувати ся кождої четвертої середи в місяци. Зазвичайне діти до Укр. Мод. Соймa, з котрого богато більшу користь і підмогу можете мати, ніж з чужих ворожих нам асекурацїйних товариств, де часто літа Ваша пропадають. Такий відділ Мод. Соймa за заснував ся при висше згаданім відділї, тож приходіть на мітинґ і вписуйте діти до своєї рідної орґанїзації, котра неодного вже підримала в його чорній годинї. — Т. Кухарь, предс.; І. Багрій, кас.; М. Ким, секр.

СИРАКЮЗ І ОКОЛИЦЯ!

Заходом Товариства Співацького „Боян" відбуде ся зараз перший в сей околиці театральне представленє

„ВИХОВАНЕЦЬ"

дуже весела народна комедія в 3-ох діях, зі співами і танцями. Л. Янчука

в неділю, дня 30. вересня 1917 в гали церковній під ч. 104 С. Вілбур Аве., Сиракюз, Н. Й.

Початок о годинї 7-ій вечер.

ОСОБИ:

Катерина, вдова.....цпі К. Шеремета
Івась, дитина.....п. І. Марко
Наталка, дитина.....п. Ю. Варіяк
Іванко, виховавка.....п-на А. Ґаврилюк
Сват.....п. О. Шеремета
Сьмілко, виховавець.....п. Н. Н.
Семен, парубок.....п. М. Мозаничук
Перший гість.....п. О. Падак
Другий гість.....п. І. Намісняк
Новса, дївчина.....п-на М. Ковачик
Дуня, дївчина.....п-на К. Рудко
Харамний Калістратовна, дяк.....
.....п. Р. Ґішка
Дївчата, парубки, селяни, школярі
музики.

Річ йсть сї на Україні.

ЦІНИ МІСЦЬ: І-ий ряд 35 цнт.; II-ий ряд 25 цнт.; дїти 10 цнт.

Режисер і дірігент п. Мирон Сонільський.

Дохід на церков.

Запрошуєть ся Вш. Родинцїв з Сиракюз і з околиці. Не пошкодо бувати на жадного сьвідомого Українця, тимбільше, що довгий час представленя не було у Сиракюз. 112-13

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Тов. „Українська Бесїда" в Ню Йорку

— устроює —

в суботу, дня 22. вересня 1917 в ARLINGTON HALL, 19-23 St. Marks Pl., New York City

ВЕЛИКІ ВЕЧЕРНИЦЇ З ТАНЦЯМИ

переплітані продукциями мішаного хору. Буде також гарна ґастрономія.

Музика первораздна. 111-12

Вступ 25 цнт. з гетчеком.

Початок о годинї 8-ій вечером.

ПОЗІР! ТРЕНТОН, Н. ДЖ.

Отсим подасть ся до відома, що річні загальні збори „Укр. Громади" відбудуть ся дня 23. Вересня, т. є. в неділю о годинї 2-ій пополудни в залякли 481 С. БРОД СТР. з слїдуючим порядком:

1) Відчитанє протоколів.
2) Справоздане фінансове.
3) Справоздане контрольної комісії.
4) Вніс нових членів.
5) Вибір нового уряду.
6) Дискусії. 111-12

Зі згляду що на річних зборах є дуже богато важних справ до обговореня, просить ся всїх щирих Українців і Українок конечно на ті збори численно прибути.

УРЯД „УКРАЇНСЬКОЇ ГРОМАДИ":

Василь Гасій, предс.,
Іван Пасьвальский, кас.,
Петро Ревага, секр.

НЮ ГЕЙВЕН, КОНН.

Заходом Аматерського Кружка під назвою „Бандурист"

відбуде ся дуже гарне і поучаюче представленє

„ЗАМРАЧЕНИЙ СЬВІТ"

образ драматичний з житя нашого народа в чотирох діях.

в неділю, дня 23. вересня 1917 в гали церковній, 127 Парк стр., Ню Гейвен, Конн.

Початок точно о годинї 6-ій вечер.

ЦІНИ МІСЦЬ: Крісла І-ряді 50 цнт., II-ряді 35 цнт.

Чистий дохід призначений на гр.-кат. церкви в Ню Гейвен, Конн.

На се представленє запрошує ся всїх щирих Українців і Українок і инших з Ню Гейвен, Ансонії, Дерби, Бріджпорт і инших околиць. Тож приходїть численно, а зложимо пітто ще, що як прийде, до доделї забавитесь, розвеселитесь і повеселитесь кілько семі сьпочете, бо „Хто веселий і сильне, тей і добре сьпить мос". 111-12 КОМІТЕТ.

ПОТРЕБА РОБІТНИКІВ.

при роботї в шахтах, до вивоженя земли, до перевезеня помічників, теслярів, коваль і кухарів до

BUCKEYE COAL CO., Hutson, Pa.

бо тамошно Українцї можуть ся ангажувати стрітаючи з Юнїонтаун, Доброї Землї ментальні спільний ярд; самотні можуть дістати добрий хірч. Девять годин праці дзень.

Платня: при перечеу 55 ц., вивоженю 44½ ц., помічникам 33 ц., теслярам 65 ц., ковалям 50 ц. на годину, а кухарям 32.00 денна. Дозволе 50 цнт. доню для устальованя шахти в 25 цнт. для робітників на верху. Робітника працюють тут 11 місяцї на 2 тижні.

Теж єсть ся зо.

BUCKEYE COAL CO., Hutson, Pa.,

ЮНКЕРС, Н. Й.

Українське Товариство „Помільська Січ" в Йонкерс, Н. Й.

— устроює —

ЗАБАВУ

в суботу, дня 29. вересня 1917 в гали п. Мерени, під числом 351 Неперган Аве.

Тикети не будуть зговорені, бо лише по 15 центів за „лет-чек". Тикети можна набути від числа 14 Вашінґтон стр., 67 Ґівердейл Аве. і 440½ Неперган Аве. Просять ся сьпішати наше молоде, недавно основане українське товариство.

Просять ся всїх йонкерських Родинцїв як старших так і молодих, дївчат і хлопців, щоби громадно прибули на ту забаву. Там буде українська музика, співи і добрі напитки та смачна перекуска, за що ручить 112-13

КОМІТЕТ ТОВАРИСТВА:
Н. Повадюк, Н. Чєлїй, Н. Тучник.

ШКОЛА ОТВОРЕНА

У нас дістанете слїдуючі книжки шкільні:

Буквар для дїтий.....25 ц.
Читанка друга.....30 ц.
Читанка трета.....50 ц.
Історія Біблїйна.....60 ц.
Катехизм.....20 ц.
Українська граматика.....40 ц.

Замовленя і гроші посилайте на адресу: 112-115

UKRAINIAN BOOK STORE,
139 N. 6th Ave., Scranton, Pa.

Читайте українські книжки і ґазети, бо часто читанє веде до просьвіти, а просьвіта — се сила. — Пишіть по цінник книжок до друкарнї „Свободи".

НАЙЛІПШЕ СРЕДСТВО ПРОТИ ЗАПОРУ.

Г. Г. фон Шлїк, одинокий фабрикант славного у сьвітї **Болгарського Кровного Чаю** одержав оноді слїдуюче вдячне письмо від Івана Перковича, 196 Коттедж Ґров, Дітройт, Міш.:

„Я уживав БОЛГАРСЬКИЙ КРОВНИЙ ЧАЙ проти запору і жстравности і чую тепер добре, за що я Вам дуже вдячний".

Одна велика ґ роднин пачка **Болгарського Кровного Чаю**, яка вистарчає на пять місяців, коштує $1.00, шість пачок $5.00 і висилаєть ся всюди за одержанем належитости або C. O. D. Адреса: 112

MARVEL PRODUCTS CO.,
29 Marvel Bldg., Pittsburgh, Pa.

УВАГА: коли хочете обезпечити пакунок, вишліть 10 цнт. більше.

ДАРОМ! Кождий дістане катальоґ найґарнїйших річий і ще почуваних — даром, — хто надішле нам свою адресу і залучить 4 цнт. марку на оплату пересилки. 88-

GLOBE NOVELTY CO.,
Box 41, Sta. D., New York City.

ЗАПЛАТИТЕ КОЛИ ВИЛІЧИТЕСЬ З НЕДУГ КРОВНИХ АБО НЕРВОВИХ.

Офіс оснований понад 35. літ. Не лічимо нічого иншого. Уживаємо найлїпших способів лїченя в сьвітї. Ми се знаємо і наші пацієнти се знають. Гемороїди рішучо вічить ся без операциї і болю. Ревматизм і всї недуги нервні і нервів, без згляду як старі і тяжкі, скоро лічить ся при можливо найменьших видатках. 101—

І подумайте над сим! Ні один доляр заплати, аж Ви зістанете вилїчені. — Години урядові: від 10. до 5. У вівторки і суботи від 10. до 8. В неділї від 10. до 1.

(Близько 75-ої улиці).

HEIDELBERG TREATMENT. 1058 Lexington Ave., NEW YORK CITY.

ХОРІ ЛЮДИ!

Чи не стратили Ви терпеливости завдяки вашій недузї.

З дня на день з року на рік відаєм лїкарські услуги Українцям. Представте собі сьвітлі хорих з уже вилїчив та сьвітлі хорим у гарнім житє. Коли Вам житє надоїло задля пробуваня рижних лїкарств і коли відчуваєте, що Ваш стан зарозвів стало погіршеєть, старайтесь сейчас звернутись до

Dr. LEONARD LANDES

Він Вам пільновано дарем порадить, що Вам робити, аби Ваше житє оздоровити і поясьнить Вам о вашій недузї. Лїчу уже через 20 лїт з добрим успіхом всї недуги, як: недуговість, нечистість крови, недуги жолудка, серця, легких і т. п. 115—128—

Недуги заразливі і нервові лїчу за помочию електричних апаратів і „Х лучів", через які переглядаю Ваші внутренности. Не кождий лїкар посїдає ті апарати, длятого, що вони дуже дорогі. Не відкладайте на завтра а сейчас приходїть до знаного всїм

Dr. Landes, 140 East 22nd Street (межи Lexington & 3rd Ave.), New York.

Telephone: Gramarcy 5823.

Години приняти: від 10. рано до 8. вечер. В неділї від 10. рано до 1. пополудни.

140 EAST 22 ST, N.Y.

Elias Rosenthal АДВОКАТ.

ЗВІСНИЙ УКРАЇНЦЯМ В АМЕРИЦІ

302 Broadway, 13th floor NEW YORK, N. Y.

Практикує понад 25 лїт в тутешних судах і перепоручує всякі справи з успіхом.

ДАРОМ! ДОСТАВЛЕНА ДО ВАШОЇ ХАТИ. КОТРУ ВИ З НИХ ХОЧЕТЕ?

Ми вишлемо коштрубуд з тих найновійших моделїв, коли пришлете нам поданий купон і

$3.00

Також вишлемо Вам ЗОВСІМ ДАРОМ 20 найновійших і найгарнїйших українських пісень, 500 шпильок і ґарантію на 20 лїт.

При одержаню машини і друнїків, заплатите ренту $17.50.

MELROSE GRAFONOLA CO.,
752 Melrose Avenue,
Bronx, N. Y.

Імя .....
Улиця .....
Місто U-10

НЕДУЖІ ЛЮДИ

НАВІДАЙТЕСЬ ДО МЕНЕ СЕЙЧАС!

зі великими хронїчними, нервовими і скомплікованими недугами, які потребують опіки лїкаря-спеціялїста.

ШУКАЙТЕ ПОМОЧИ.

ТАМ ДЕ ЇЇ НАЛЕЖИТЬ НАЙТИ

і зверніть ся сейчас на дорогу до здоровля.

Години офісові: від 9-ої рано до 4-ої попол.; від 6-ої до 8-ої веч.; в неділї від 10-ої до 2-ої в полудне.

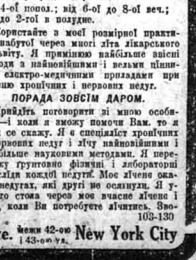

Користайте з моєї розмірної практики набутої через много лїта лїкарського досьвіту. Я приміняю найбільше звісні методи з найновійшими і вельми цїнними електро-медичними приладами при лїченю хронїчних і нервових недуг.

ПОРАДА ЗОВСІМ ДАРОМ.

Прийдіть поговорити зі мною особисто—і коли я зможу помочи Вам, то я Вам се скажу. Я є спеціялїст хронїчних і нервових недуг і лїчу найновійшими і найбільше науковими методами. Я переводжу ґрунтовно фізичні і лябораторні розслїди кождої недуги. Моє лїченє окажи електро-медичними приладами при лїченю хронїчних і нервових недуг.

Мало хто успішно в многих уліричних недугах, які другі не осьвіли. Я ґарантую сотки людий від операцийного стола через моє вчасне лїченє і пораду. Навідайтесь до мене сейчас, коли Ви потребуєте лїчитись. Зволїйте є небезпечне. 103-130

DR. LEWIS, 749 Sixth Ave. межи 42-ою і 43-ою ул. New York City

Мущини!

Чому маєте вести клопітливе житє, коли Ваша кров є „заражена"?

ЗАВДАЙТЕ СОБІ САМІ СЕ ПИТАНЄ.

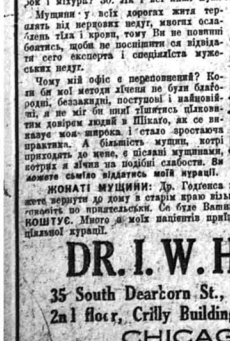

1. Умучені? 2. Прігноблені? 3. Заворіти голови? 4. Злісні? 5. Болї голови? 6. Брак волї? 7. Слабе тїла? 8. Слаба память? 9. Коротки відчуваня? 10. Боязнь? 11. Ревнїваня? 12. Безсонність? 13. Змучуєте? 14. Дрожі? 15. Великі болїсти? 16. Ґаси і виходи сперм? 17. Затемнене в очах? 18. Прикрі. 19. Відчуваєте зимна з горячими перестрілами? 20. Дрожані нервів? 21. Ґаси жолудка? 22. Бите серце? 23. Слаба циркуляція крови? 24. Зимно і знечулене рук і ніг? 25. Недостаточна і забарована моч? 26. Болї в уках і слабенє долїшних частий тїла? 27. Катар? 28. Напруженє? 29. Слабости нервових? 30. Як і всї инші мужеські терпіня?

Мущини у всїх дорогах житя терплять від нервових недуг, многих оскальлень тїла і крови, тому Ви не повинні боятись, щоби не поспитати ся відвідати сего експерта і спеціялїста мужеських недуг.

Чому мій офіс є переповнений? Коли би мої методи лїченя не були блаґородні, безхаракні, поступові і найновійші, я не міг би нині тїшитись цїлковитим довірєм людий в Америцї, як се виказує моя практика. А бізнесть мущин, котрі приходять до мене, є цїлкові мущинами, котрих я лїчив на подібні слабости. **Ви можете сьмело відвідати мої курациї.**

ЖОНАТІ МУЩИНИ: Др. Годґенсь порадє буде для Вас цїнною. Ви можете вернути до дому старим краєм вільно від вогуг і слабости. Приходіть і бо можете по приятельськи. Се буде Вашим правим кроком і **НІЧОГО ВАС НЕ КОШТУЄ.** Много з моїх пацієнтів приїздає з далекої дороги задля моєї спеціяльної курациї. 95-100

DR. I. W. HODGENS

35 South Dearborn St., corner Monroe Street, 2nd floor, Crilly Building, Room 208 and 209

CHICAGO, ILL.

БАДАНЄ І ПОРАДА ДАРОМ!

Др. СПІЛЛІНҐЕР

Посьвятив ся для хорих, незаможних людий, котрі не є в можности платити високих цін за своє badaнє.

ПОВІДОМЛЕНЄ, що застарілі недуги можуть бути вилічені без ужива жаннябубь ТРОЮЧИХ ЛІКІВ при помочи електричних приладів. Рівночасно в богато таких случаях, які передтим вимагали операції можна вилічитись цілком лїпше тим самим способом без ужитя ножа.

Маю в посїданю найновійші машини, при яких помочи можу заглянути до внутра і вбадати вхорілі внутрешности людського тїла і костий та пізнати причину недуги. Другою машиною можу впровадити сторі електричного сьвітла в тїло і забити ними заразливі бакциї, які є при чинною всїх недуг і людських недомагань. Той спосіб лїченя є не тільки певнійший, але дійсно прикмітний і дуже корисний для кождого пацієнта. — КОЖДОГО ПАЦІЄНТА, котрого узнаю за невилічимого, не підпимаюсь лїчити. Оглядом кождого, котрого узнаю до вилїченя, стараюсь вилїчити в як найкоротшім часї.

ГОДИНИ офісові в понедїлки, середи і пятниці від години 9. рано до 12. в полудне. У вторки і четверги від 9. рано до 8. вечером. В суботу від 9. рано до 9. вечер. В недїлї від 9. рано до 12. перед полуднем.

ДОКТОР І. СПІЛЛІНҐЕР,
153 E. 18th St., New York City.
близько стациї елевейтру 3-ої евені і субвею.

Читайте українські книжки і газети бо часте читанє веде до просьвіти а просьвіта — се сила. — Пишіть по цінник книжок до друкарнї „Свободи".

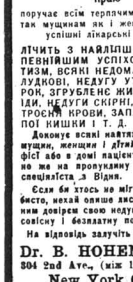

ДО ХОРИХ ЛЮДИЙ ПО ВСІХ ЗАКУТИНАХ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ!

Др. Б. ГОГЕНБЕРГ,

славний спеціяліст зі старого краю

поручає всїм терпячим українцям, так мущинам як і женщинам свої успішні лікарські услуги.

ЛІЧИТЬ З НАЙЛІПШИМ І НАЙПЕВНІЙШИМ УСПІХОМ РЕВМАТИЗМ, ВСЯКІ НЕДОМАГАНЯ ЖОЛУДКОВІ, НЕДУГУ УТРОБИ, НИРОК, ЗГРУБЛЕНЄ ЖИЛ, ГЕМОРОЇДИ, НЕДУГИ СКІРНІ, РІЖНІ ЗАТРОЄНЇ КРОВИ, ЗАПАЛЕНЄ СЛІПОЇ КИШКИ І Т. Д. 105—

Доконую всяких найтяжші операції мущин, женщин і дїтий в своїм офісї або в домі пацієнта, спеціяльно же на пропукину при помочи спеціяліста з Відня.

Єсли би хтось не міг прийти особисто, нехай опише листовно з повним довіреєм свою недугу, а дістане совісну і безплатну пораду.

На відповідь залучить почт. марку.

Dr. B. HOHENBERG.
304 2nd Ave., (між 17 а 18 ул.)
New York City.

Годинн офісові: щоденно від 8-ої рано до 8-ої вечер.

Телефон: 1882 Stuyvesant.

УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР

Др. С. М. КАУФМАН

111 E. 7th Street, NEW YORK CITY

Спеціяліст всїх мужеських і женських внутрішних недуг. Лічить новими машинами електричними, уживає X-Ряй.

Годинн принятя: від 9-ої рано до 9-ої вечер. 104—

НЕДУГИ МУЩИН

Я є одиноким спеціялїст недуг мужеських в Пітсбурґу, котрий говорить по українськи.

Найдовше істнуючий, найуспішнїйший і заслугуючий на довіря спеціяліст недуг мужеських, котрий усе своє знанє і довголїтну практику віддає для услуги недужим.

DOCTOR LORENZ.
11. поверх, фронт. 76-89
644 Penn Ave., Pittsburgh, Pa.
Урядові години: Щодня від 9. рано до 8. веч. В пятницї від 9. рано до 8. веч. В недїлї від 10. до 2.

ВЕСЕЛА ОПЕРЕТА В 3-ОХ ДІЯХ ОХ! НЕ ЛЮБИ ДВОХ!

написав Антоній Ів. Нагорянський

Ся книжка надає ся вповні для аматорських театральних вистав. До відограня потрібно всего 4 женщини і 8 мущин. — Ціна за прим. 25 цнт. за 12 примірників $2.25.

Замовленя і гроші посилайте до

"SVOBODA"

83 Grand St., Jersey City, N. J.

Dr. BUKKI'S MEDICAL INSTITUTE

407 E. 58th Street, New York, N. Y.

Межи 1st Ave. і Ave. A.

Лічить своїми лїками чуйних, женщин і дїтий.

Лічить з успішно недуги жолудка, нерок, пирок, другі внутрішні недуги.

Лічить з великим успіхом недуги, ревматизм, рожи, запаленє і всї скірні недуги.

Лікар сам говорить по українськи.

Офіс отворений від 9. рано до 8. вечером, як також в недїлї і сьвята. Хто не може прийти нехай пише до мене.

Dr. KOLER,

638 Penn Ave., Pittsburg, Pa.

ЛІКАР

(говорить по українськи)

DR. KOLER є одиноким лікарем в Пітсбурґу, котрий відбув свої студії в Варшаві, має 28 лїт досьвіду у лїченю. Я лічу ревматизм, пропукину, геморойди, шкрофули, недуги легких, серця, жолудка, утроби, нирок, кишок, міхура, шкірні, як і всї недуги мущин, спричинені нечистотою крови. 914 і 606 уживаєсь при лїченю недуг крови. Голосіть ся особисто, почтою не лічу. 105—

Годинн принятя: від 9. рано до 8. веч., в пятницї від 9. до 5. лише, в недїлї від 9. до 2.

МОЧОВІ ВІДХОДИ

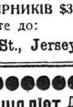

регулює в 24 ГОДИНАХ

Кожда гадка має кдинсь з MIDY

Уникайте відробів

ВЖЕ ВИЙШЛА З ДРУКУ НАРОДНА ДРАМА ЗІ СПІВАМИ В ПЯТЬОХ ДІЯХ.

ОЙ НЕ ХОДИ ГРИЦЮ, ТА НА ВЕЧЕРНИЦЇ!

СЯ КНИЖКА НАДАЄ СЯ ВПОВНІ ДЛЯ АМАТОРСЬКИХ ТЕАТРАЛЬНИХ ВИСТАВ. ДО ВІДОГРАНЯ ПОТРІБНО ВСЕГО 8 ЖЕНЩИН І 7 МУЩИН. — ЦІНА ЗА ПРИМІРНИК 30 Ц., ЗА 15 ПРИМІРНИКІВ $3.35.

Замовленя і гроші посилайте до:

"SVOBODA", 83 Grand St., Jersey City, N. J.

ФІЛЯДЕЛЬФІЙСЬКИЙ СПЕЦІЯЛІСТ ДЛЯ МУЩИН І ЖЕНЩИН.

Доктор Васерман,

ЯКИЙ ЛІЧИТЬ У СПІШНО ХОРОБИ ЖОЛУДКА, ЛЕГКИХ, СЕРЦЯ, УТРОБИ І НЕРОК, РЕВМАТИЗМ І ВСЇ НЕДУГИ КРОВИ І СКІРНІ ВИЛІЧИТЬ В ЯК НАЙКОРОТШИМ ЧАСЇ ТАК, ЩО НЕ ПОТРЕБУЄТЕ ПЕРЕРИВАТИ СВОЄЇ РОБОТИ.

Його офіс має нову машинерію до бадання і лїченя недуги. Він також уживає X-RAY машини яка є необхідна для лїкаря. Перша візита є у него за дармо тому, щоби переконати ся чи можна вилїчити чи нї, позаяк невилїчимої недуги він не березь лїчити. 106—

Doctor WASSERMAN, 1335 ARCH STREET, PHILADELPHIA, PA.

Офісові години від 9. рано до 8. вечер. В недїлї від 10. рано до 2. пол. Голосіть ся особисто, бо почтою не лічу. Можете говорити по українськи.

Іван Спілка.

НА ЧУЖИНІ.

—o—

I.

Зістав ся я від матери невеликим хлопцем — тоді мені було десять років. Я-був тільки один у батька та матери, і вони мене дуже любили. Як умирала мати, то просила батька, щоби мене не кидав, щоб любив мене. На останок вона промовила: „Се-ж наша єдина дитина!" та з сим і вмерла.

Поховали матір, і батько ні за що не брав ся. Він ходив, як тїнь. Про склеп забув і думати. У нас, бачите, в Одесї був великий склеп. Крім сего був і хутір*) Чорнобривці, де ми з материю проживали у лїтї. Перші дні після материної смерти батько нікуди не виходив з хати, ні з ким не говорив, тільки все мене голубив та цїлував. Дуже смутний він був, і нікому було його розважити. Чимало так минуло часу. Потім він почав навертатись до склепу, до хазяйства, обличе його почало вияснювати ся. Збігло ще кілька місяців, і він добре вже порядкував у своїм дїлї. Алеж на виді він дуже постарів ся, і смуток на нїм так і остав ся.

Минуло ще кілька місяців, і батько віддав мене до гімназії. Доси я вчив ся тільки дома; до мене ходив учитель. В гімназії я пробув вісім років. А далї мені й самому захотїло ся навчитись більше і я записав ся у висшу школу, університет. За чотири роки я скінчив його. Потім оженив ся і почав у купі з батьком крамарювати. Та тільки батько швидко покинув нас — умер. Почали ми у двох з жінкою торгувати. Але нї в мене нї в неї не було талану до сего дїла, а до того ще нам не подобалось воно. Торгували ми три роки і кождого року все більше та більше тратили.

— Знаєш що, Павле, — промовила раз до мене Галя — покинемо сей поганий склеп та поїдьмо на хутір.

Се правда: чого ми в місті будемо мучити ся — зрадів я.

Знайшли ми купця на свій склеп і щоб швидше упорати ся з сим дїлом, ми збули його за безцїн. Переїхали на хутір і зачали хазяйнувати. Спершу наче й нїчого; усе гаразд було, а далї й тут зачали тратити. Надійшли два недородні роки, ще й дужше погіршало; з тих гроший, що дістали за склеп, у нас вже анї копійки не лишилось. Але сего не було досить; ми ще понапозичали ся. Довело ся спродавати хутір. Спродали, повертали позичальникам гроші і знов переїхали в Одесу. У мене тоді вже було двох синів. У місті за що я не брав ся — тільки одні втрати: гроший, що зістали ся від хутора, все зменьшувало ся.

Давно вже у мене зявила ся думка кинути місто і поїхати в инший край, до Америки. Кілька разів я натрафляв в часописях про те, як там добре жиють ся людям. Тепер думка їхати в Америку зовсїм запанувала. Треба було тільки сказати про се своїй Галї. Протеж я знав, що вона згодить ся зі мною. Та чому й не згодити ся? Що року йдуть туди люди і не вертають ся відтіля: вони звіщають своїх родичів про тамошнє житє й пишуть, що їм жиєть ся гарно, що кождий з них знаходить собі роботу. Чомуж і нам не поїхати!

— Галю! Знаєш, що я надумав: поки не витратили всїх гроший, поїдьмо до Америки. Земли там, кажуть, гарна й недорога: купимо хутір і будемо жити.

— Добре, поїдьмо: диви ся тільки, щоб ми не жалували — каже вона.

— Овва! Нї: мабуть там жалувати не будемо...

— Ну, то й поїдьмо: про мене все одно, де-б не жити, аби з тобою, та щоб дїтям нашим добре було.

Поговоривши про відїзд, ми поспродували усе чисто: лишили тільки одежу й посуду та купили дещо задля дороги. Ось незабаром прилив і корабель. Ми побрали білети і поїхали.

II.

Наш корабель плив більше нїж чотири тижнї. Він зупиняв ся у прибережних містах, аби тільки взяти води задля пиття. Морська вода пити не годить ся, бо гірка й солона. Через се мореплавці вперед, нїж пливуть на море, набирають на корабель солодкої води.

За сей час, що плили, надивили ся ми на море. Підіймеш ся бувало в гарний сонишний день на верх корабля, що шесть ся палубою, та там і сидеш собі на лавці й дивиш ся у море. І куди не кинь оком — усюди вода, усюди море! Вода у мори сиьа, алеж від сонця вона відбиває всякими барвами: синьою, жовтою, зеленою й иншими: так і здаєть ся, що богато-богато веселок обмиваєть ся у воді. Тутечкик біля корабля, на самім поверсї води, щось відразу засяло й знов зникло, — се невелика рибка виринула на верх і знов пірнула у глиб. Ось друга і трета заблиснули своїм срібним одягом; ось ще кілька зявило ся їх: вони були длятого, що на самім поверсї моря грали ся, вганяючись одна за другою, й набили до себе очи. Аж ось відразу щось зашуміло у горі над кораблем і впало, мов кули у воду — се чайка або мартин (така риболовна птиця), що сиділа на щоглї: вони кинули ся за своєю добичею. Щоглами звуть на кораблї грубі стовпи, до котрих чіпляють паруси з полотна. Дивиш ся, а чайка або мартин, а то й кілька штук відразу здіймають ся у гору з рибами в писку. І завсїди за кораблем летять цїлі табуни чайок та мартинів: вони добре знають, що їм тут буде пожива, бо за кораблем пливуть і риби, великі й малі. Иноді можна навіть бачити, як великі риби, що звуть ся акулами, вганяють ся одна за другою; се вони віднимають одна від другої, що непотрібного кидають з корабля. Акули такі істоти і такі злі, що часто їхня здобичи виривають одна у другої своїми, острими великим зубами кусні живого мяса. Ті акули їдять і мертвих людий, яких кидають у море з кораблїв. Бо возити мерців з собою довгий час, поки пливе корабель, не можна: треба ховати. Обгорнуть у щонебудь, зашиють тай пускають у море.

Богато цікавого є у мори, й гарно дивитись на него в ясний, тихий день. Та зовсїм инакше буває, коли вітер застелить все небо хмарами й почне грати ся з холодними филями. Тоді вода у мори робить ся темною й навіть здаєть ся чорною. Филї щораз стають більшими та більшими й починають все дужше й дужше гомонїти. Вітер у купі з филями починає колибати корабель, мов мати колиску з дитиною. Ось що далї, то вітер робить ся міцнїйший, сердитїйший; филї з піною на поверсї здіймають ся все висше та висше: вони здоганяють одна другу й зникають геть далї, а на їх місце зявляють ся зараз нові, ще більші, ще дужші та гучнїйші. Ось вітер невдоволений филями — своїми рідними дочками, що ніяк не зможуть залити корабель, зовсїм уже лютує, страшно реве й похиляє корабель то в той бік, то в другий. Филї, думаючи допомогти сердитому батькови, набирають сили, здіймають ся висше будинків і кидають корабель що разу з одного водяного провалля у друге. Серце у тебе похолоне, як филя підіймє корабель на самісінький гребінь і відтіля кине його у низ на кілька сяжнїв. Ух, страшенно тоді! Зробиш ся нї живий, нї мертвий. Під таку негоду на палубі нікому не можна бути: там зістають самі тільки матрози, люди, що служать на кораблї. Вони під таку бурю завчасу здіймають паруси. Більша частина людий на кораблї заколихуєть ся так, що нїчого не пють і не їдять.

*) Фільварок.

(Дальше буде).

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ БО ЧАСТЕ ЧИТАНЄ ВЕДЕ ДО ПРОСЬВІТИ, А ПРОСЬВІТА — СЕ СИЛА. — ПИШІТЬ ПО ЦІННИК КНИЖОК ДО ДРУКАРНЇ „СВОБОДИ", 83 ГРЕНД СТ., ДЖЕРЗИ СИТИ, Н. ДЖ.

УКРАЇНСЬКИЙ Артист-Маляр

ВИКОНУЄ РІЖНІ МАЛЯРСЬКІ РОБОТИ, ЯК: ЦЕРКОВНІ ОБРАЗИ, ПОРТРЕТИ, ХОРУГВИ І ПОБІЛЬШУЄ ФОТОГРАФІЧНІ КАРТОЧКИ.

Адреса: 67с—

V. SIROTENKO,
c/o "SVOBODA"
83 Grand St., Jersey City, N. J.

ВИДАВНИЦТВО УКРАЇНСЬКА МУЗИЧНА БІБЛІОТЕКА.

Має великий вибір усяких українських музичних творів, як для уславного співу, так і для музикальних сольових інструментів. Між иншими творами находять ся отсї видання.

1) ВЕЛИКИЙ ПІДРУЧНИК ШКОЛА НА СКРИПКУ, самоучитель, з всякими потрібними вказівками для початкуючих. Ціна враз з пересилкою.....$1.25

2) ПІДРУЧНИК ШКОЛА НОТ ДО САМОУЧЕНЯ СПІВУ. Друге видане з додаком многих нових українських пісень. Ціна .....75 цнт.

Також маю до продажи великий вибір українських ПІДРУЧНИКІВ ДО ПРЕДСТАВЛЕНЬ.

Також є у мене до випозичення всякі ПАРТИТУРИ до СПІВУ до українських ПРЕДСТАВЛЕНЬ.

При жаданю катальоґа просимо надіслати 2-центову марку.

Ручить за ся за точність і совісне полагодженє всяких замовлень.

Видавництво „Українська Музична Бібліотека", 100с—

Г. Е. СМОЛИНСЬКОГО.

Адреса:

H. E. SMOLEN,
53 Lenox Ave., New York, N. Y.

НОВІ ВИНАХОДИ ВИГРАЮТЬ ВІЙНУ.

ВИНАЙДІТЬ: Охорону проти субмарин.

Пишіть по мою БЕЗПЛАТНУ книжку. А також по СПЕЦІЯЛЬНУ ЛІСТУ потрібних винаходів.

Держава пошукує практичних плянів. Чи можете предложити які? Ми помочемо Вам дістати патент у відповідним державним департаменті для одобреня винаходу.

НЕ ЗВОЛІКАЙТЕ.

Пишіть ще нинї у своїй рідній мові до: 103с—

A. M. WILSON,
PATENT ATTORNEY.
301 Victor Building,
Washington, D. C.

ВЖЕ ВИЙШЛА З ДРУКУ НАРОДНА ДРАМА ЗІ СПІВАМИ В V. ДІЯХ

ОЙ НЕ ХОДИ ГРИЦЮ, ТА НА ВЕЧЕРНИЦЇ

СЯ КНИЖКА НАДАЄ СЯ ВПОВНІ ДЛЯ АМАТОРСЬКИХ ТЕАТРАЛЬНИХ ВИСТАВ. ДО ВІДОГРАНЯ ПОТРІБНО ВСЕГО 8 ЖЕНЩИН І 7 МУЩИН. — ЦІНА ЗА ПРИМ. 30 ЦНТ., ЗА 15 ПРИМІРНИКІВ $3.35

Пишіть на адресу:

„SVOBODA",
83 Grand St., Jersey City, N. J.

СВІТЛЯНИЙ ГОДИННИК

500,000 женщин уживає сї годинник з сьвітляними годиновказами. Можете розпізнати годину в ночи. Найцїкавійша новість сего віку.

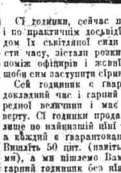

Сї годинки, сейчас по їх вийшові і по практичних досьвідї і пробі зглядом їх сьвітляної сили як докладности часу, дістали розкішні тісячними комік офіцирів і женщирів в окопах, щоби сим заступити сїрники. 112с24

Сей годинник є ґваранований за докладний час і гарний вигляд. С середньої величини і має нікльову коверту. Сї годинки продають ся у нас лише по найнизшій цїнї т. є. по $4.50, а вкінцї є ґваранований на 10 лїт. Вишлять 50 цнт. (лишіть почт. марками), а ми пішлемо Вам до хати сей гарний годинник без нїякої оплати за пересилку. Як годинка буде у Вашім посїданю, тоді заплатите решту $4.00.

Пишіть на слїдуючу адресу:

ILLUMINATED WATCH CO.,
Dept. 103,
48-50 Maiden Lane, New York City

ЧЕРЕЗ ДОВГІ РОКИ, УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИКИ (САМІ МУЩИНИ) ПРИХОДИЛИ ДО МОГО ПРИВАТНОГО ОФІСУ.

Я є спеціялїст від всїх особистих недуг, як прим. генерейди і т. п. Хронічні недуги (у мущин), недуги крови, нирок, міхура і других органів. Нові або старі вилікую. Це житє. Бурдаю в офісї з-ра Брайна з умірковаими цїнами. Я доставляю ліки. Прийдіть впереди до мене, і западіть час, гроші і терпінє. 30 лїт досьвіду. „Практика удосконалює".

ЛИШЕ МУЩИНИ. При першій візитї Др. Брайн може подсунути Вам, як можете бути вилїчені в можливо найкоротшім часї, а також скаже Вам цїну.

В моїм офісї говорить ся також Вашою мовою. Моя адреса:

Dr. BRYAN, 333 E. 17 St., New York City
(близько 2-ої евенї)

Офіс вітворенї: від 9-ої рано до 8-ої попол., в недїлї від 9-ої до 1-ої в пол.

ПОТРЕБА

МАЙНЕРІВ — ВИТЯГАЧІВ КОКСУ — ДЕБРІВ

МАЙНЕРИ заробляють денно від $5.00 до $8.00; ВИТЯГАЧІ КОКСУ заробляють денно $4.00; ДЕБРИ від $3.25 до $3.50. — 8 годин денно.

Голосіть ся до одного з наших 60 шедяків в побіжну

Latrobe, Mount Pleasant, SCOTTDALE, Connelsville, Uniontown, Fairchance and Masontown, Pennsylvania. 64с36

H. C. FRICK COKE COMPANY, Scottdale, Pa.

СРЕДСТВО НА ПОРІСТ ВОЛОСЯ.

УСПІШНЕ І ПРИРОДНЕ ЛІЧЕНЄ ЗОВСІМ ДАРОМ ДЛЯ СТАРИХ І МОЛОДИХ, ОБОХ ПОЛІВ.

Чи Вам випадає волосє? — Чи Вам волосє сиїє завчасно? — Чи воно є тверде і дикне? — Чи маєте порпай або сверблєнє скіри на голові? — Чи Ви є лисі або лисієте?

Коли долягають Вам побіч вимінені герпіни, не занедбуйте їх, а сейчас усуньте. Зволїкнє є небезпекою. Жадайте нашу ілюстровану книжку: „Кілька фактів про плекане волосї" (великану визначним европейським спеціялїстом).

Хочемо переконати Вас, на наше ризико, що метода Кальвакура є найуспішнїйшою в повисше вимінених дегленіостях. Ми вишлемо Вам дозаряду пачку „Кальвакури" № 1 враз з книжочкою кождому, хто пришле свою адресу і залучить 10 цнт. на кошти пересилки. 136с—

Вирінте поникший купон і вишлїть ще нинї в листї до: Union Laboratory Box 501, Union, N. Y.

UNION LABORATORY, BOX 501, UNION, N. Y.

Залучаю 10 цнт. на пересилку і прошу прислати мені сейчас Вашу „Кальвакуру" № 1 за $1.00 і Вашу книжку.

ВИНАХІДНИКИ

Думаєте може над винаходом, хочете такий ОПАТЕНТУВАТИ, щоби опісля ПРОДАТИ, радьте ся вперед нас,—маєте готові рисунки з описом або модель винаходу—пришліть нам їх до БЕЗПЛАТНОГО ПРОВІРЕНЯ. Ми є ЕКСПЕРТИ і знаєці патентів. Є ВИНАХІД ВАШ ВЖЕ В ОПАТЕНТОВАНЮ, ХОЧЕТЕ ЗНАТИ ЧИ І КОЛИ ВАМ ПАТЕНТ ДАДУТЬ, ЧИ ВАМ СКАЖЕМО. Пишіть до нас у СВОЇЙ МОВІ, жадайте нашої ґваранції. Жадайте також даром лїсту пошукуваних винаходів восьних.

EDISON PATENT CO. Inc.,
256 BROADWAY, NEW YORK [SV.]

SEVER-И ОПЛАТКИ НА БІЛЬ ГОЛОВИ І НЕВРАЛЬҐІЮ.

Приносить скору поміч. Ціна 25 центів за пачку з 12 оплатками.

ДОМОВИЙ ЛІНІМЕНТ.

Кождий чаен дому повинен все мати під рукою фляшку доброго лїнїменту, аби в кождій хвили міг ужити в случаю якогось випадку ушкоджена тїла, звихнення, пухлини і корчів; на те все ми не знаємо лучшого средства над

SEVERA'S

GOTHARD ОЛІЙ.

Успокоює болї, корчі, і є дуже застосований в много случаях на недуги як: ревматизм, невральґія, звихненя, покалїченя, пухлину, напухнене грчолїя, штивність колїн і штивність мушкулїя.

Ціна 25 і 50 центів. — По всїх друґторах.

ДОБРИЙ НА ЗВИХНЕНЄ: П. Френк Веверка, з Блумфілд, Монт., пише нам февруара 16, 1917, що слїдує: „Звихнув я ногу в колїнї, однак по кількаразовім застосованю Gothard олїю, всї болї устали і тепер знова чуюсь цїлковито добре". —

Severa's медицину дістанете в кождім друґторі. Домагайтесь тільки Севера. — Коли би Ви не були в станї дістати деинде, пишіть впрост до нас:

W. F. SEVERA CO., CEDAR RAPIDS, IOWA.

СМАЧНА СТРАВА — СЕ ПОЛОВИНА ЖИТЯ!

Кожда жінка, кожда дївчина і кожда кухарка чи кухар, які хотять, щоби вони були люблені чи то своєю родиною, чи то своїм панїством, нехай навчать ся смачно варити.

СМАЧНА ЇДА — СЕ РОЗКІШ. Се розрада серед теперішної дорожнї. Уміти добре і смачно варити — значить ся бути ощадним, дбайливим о добро своєї родини.

Хто хоче навчити ся смачно варити, нехай купить собі сейчас книжку

УКРАЇНСЬКА КУХАРКА

В сїй книжцї найдете докладно і в приступний спосіб подані приписи як варити ріжні зупи, росоли, печи мяса, ріжні леґуміни, кейки, паї, тїсточна, ріжні стародавні баби, завиванцї, торти, пудінґи і много-много инших присмак.

Книжка має поверх 200 сторін друку.

ЦІНА ЛИШЕ 75 ЦЕНТІВ.

Замовленя висилайте враз з грішми на адресу:

„SVOBODA", 83 Grand Street, Jersey City, N. J.